Burgerconsultatie naar legaal vuurwapenbezit

Ministerie van Justitie en Veiligheid

C371004192
22 mei 2025

verian

Ministerie van Justitie
en Veiligheid

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	Slide 6
Algemene opvatting over vuurwapens in huis	Slide 11
Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers	Slide 14
Voorwaarden voor toestaan vuurwapens aan burgers	Slide 29
Profielen	Slide 44
Bijlage (onderzoeksverantwoording, vragenlijst en rapport Mare)	Slide 47

01

CONTEXT ONDERZOEK

Met de Vuurwapenwet van 1919 werd het bezit van vuurwapens voor burgers grotendeels verboden, met uitzonderingen via vergunningen. Nu, ruim 100 jaar later, is de vraag of de wet nog aansluit bij de huidige tijd. De minister van Justitie en Veiligheid (J&V) heeft daarom besloten om te verkennen of de huidige wet- en regelgeving herzien moet worden. De kernvraag is opnieuw gesteld: hoe kijkt de samenleving vandaag de dag aan tegen het bezit en gebruik van vuurwapens door burgers voor bepaalde recreatieve doeleinden en activiteiten? In dat kader is voor het ministerie van J&V onderzoek gedaan om inzicht te verkrijgen in de wijze waarop de samenleving denkt over het bezit en gebruik van vuurwapens door burgers voor bepaalde recreatieve doeleinden en activiteiten. In voorliggend rapport worden de resultaten van dit onderzoek weergegeven.

02

ONDERZOEKSOPZET

Het onderzoekstraject bestond uit twee fases. Voorafgaand aan de uitvoering van onderhavig kwantitatieve onderzoek heeft in eerste instantie een kwalitatieve verkenning plaatsgevonden door middel van drie focusgroepen. De inzichten die hieruit zijn verkregen zijn benut bij de vragenlijst ontwikkeling van dit kwantitatieve onderzoek. De kwalitatieve verkenning is in de bijlage bij dit onderzoeksrapport toegevoegd.

03

DOELGROEP ONDERZOEK

Het onderzoek is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking in de leeftijd van 18-80 jaar. In totaal zijn n=1.484 respondenten ondervraagd. De steekproef is representatief naar leeftijd, opleiding, geslacht, migratieachtergrond, regio en stedelijkheid. In de bijlage is de onderzoeksverantwoording opgenomen.

Centrale doelstelling en onderzoeksvragen

Inzicht verkrijgen in de kennis, houding, opvattingen en wensen van burger ten aanzien van het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden door burgers.

Kennis

- Wat is de bekendheid van burgers met regelgeving rondom het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden door burgers?

Houding en opvattingen

- Wat zijn de opvattingen van burgers over het bezit en gebruik van vuurwapens door burgers voor recreatieve doeleinden?
- Wat is de impact van het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden door andere burgers op het veiligheidsgevoel?
- Hoe kijken burgers aan tegen de stelselkosten van het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden door andere burgers?
- Ervaren burgers een relatie tussen het veiligheidsgevoel als burger en het bezit van vuurwapens?

Wensen

- Welke voorwaarden vinden burgers dat de overheid moet stellen aan het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden door burgers?
- Wat voor beleidsontwikkeling/ regelgeving vinden burgers belangrijk m.b.t. het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden door andere burgers?

Leeswijzer

01

Indeling rapport

Het onderzoeksrapport is verdeeld in 5 hoofdstukken met de volgende thema's:

1. Samenvattende conclusies
2. Opvatting van burgers t.a.v. vuurwapens in huis
3. Houding t.o.v. vuurwapenbezit en vergunningverlening voor recreatieve doeleinden
4. Voorwaarden voor vergunningverlening
5. Profielschetsen van de burgers die voor- en tegen wapenbezit voor recreatieve doeleinden zijn.

02

Definitie vergunningverlening

Het onderzoek is uitgevoerd d.m.v. een vragenlijst op taalniveau B1. In dat kader is vergunningverlening in de vragenlijst als volgt geformuleerd: *dat de overheid burgers toe kan staan om een vuurwapen te bezitten.* Voor de termen schadebestrijding en wildbeheer is gekozen voor de volgende formulering: *het doden van wilde dieren waarbij dat noodzakelijk is*.

03

Rapportage naar achtergrondvariabelen

Binnen dit rapport worden opvallende significante verschillen gerapporteerd naar stedelijkheidsgraad, opleiding, geslacht en leeftijd. In grafieken wordt met pijlen en balken duidelijk gemaakt waar er een significant verschil is. Een '+' geeft aan dat er sprake is van een positief verschil; een '-' staat voor een negatief verschil.

Separaat is een tabellenrapport opgeleverd waarin alle resultaten zijn uitgesplitst naar deze achtergrondvariabelen.

04

Afrondingsverschillen

In verband met afrondingen tellen de percentages in sommige grafieken niet op tot 100%, maar bijvoorbeeld 99% of 101%

Samenvatting en conclusies

Managementsamenvatting - Hoofdconclusie

Ruime afkeuring van vuurwapenbezit, met beperkte steun voor gereguleerde toepassingen
Een ruime meerderheid van de Nederlandse bevolking (85%) is negatief over het bezit van vuurwapens in huis door burgers, en vindt in algemene zin dat dit niet zou moeten worden toegestaan. Wanneer specifiek gevraagd wordt naar vergunningverlening voor recreatieve doeleinden en andere activiteiten, namelijk de jacht, het noodzakelijk doden van wilde dieren, schietsport en verzamelen, blijkt het oordeel iets minder negatief, mits er wordt voldaan aan strikte voorwaarden. Dit duidt erop dat mensen strenger oordelen over het algemene principe van vuurwapenbezit, maar bereid zijn meer ruimte te laten wanneer het gaat om gereguleerde activiteiten waarbij vuurwapens worden gebruikt door burgers en wordt voldaan aan strikte voorwaarden.

Onder strenge voorwaarden, zoals psychische geschiktheid, gescheiden opslag van wapen en munitie, beperking tot één wapen, en regelmatige onaangekondigde controles op de naleving, is de houding t.a.v. wapenbezit voor recreatie doeleinden als volgt:

- **Jacht en noodzakelijk doden wilde dieren:** 44% vindt wapenbezit voor het noodzakelijk doden van wilde dieren acceptabel, terwijl dit percentage daalt tot 11% als gaat om plezierjacht.
- **Schietsport:** Een derde vindt wapenbezit voor schietsport acceptabel, een even grote groep wijst het af. Acceptatie hangt sterk samen met de voorwaarde dat de opslag op de schietclub gebeurt (en niet thuis) en het wapens betreft met beperkte vuurkracht.
- **Verzamelen:** Bezit bij burgers van werkende wapens voor verzameldoeleinden wordt, ook onder voorwaarden, sterk afgekeurd. Alleen onklaar gemaakte wapens worden als minder problematisch ervaren.

Managementsamenvatting

Houding | Vuurwapenbezit leidt tot gevoelens van onveiligheid
Een ruime meerderheid van de Nederlanders (85%) staat negatief tegenover het idee dat burgers vuurwapens in huis mogen hebben. Een even grote groep (84%) is ook negatief over het idee dat de overheid zou kunnen toestaan dat burgers een vuurwapen in huis hebben. Een meerderheid (74%) voelt zich onveilig bij het idee dat mensen in hun omgeving mogelijk vuurwapens bezitten.

Bekendheid | Vergunningverlening voor recreatieve doeleinden
De meeste Nederlanders zijn zich er in meer of mindere mate van bewust dat de overheid in sommige gevallen toestemming kan geven voor het thuis bezitten van vuurwapens voor bepaalde hobby's en activiteiten.

Houding | Wapens voor jacht, sport en verzamelen
Er bestaat verdeeldheid over de vraag of de overheid vergunningen zou moeten verlenen voor het gebruik van vuurwapens voor jacht, schietsport of verzamelen. Onder strenge voorwaarden is de houding t.a.v. wapenbezit voor recreatieve doeleinden als volgt:

- **Jacht en noodzakelijk doden van wilde dieren**: 47% van de Nederlanders vindt dat de overheid voor het doden van dieren geen vuurwapens moet toestaan aan burgers en 28% vindt dat wel. Als het gaat om plezierjacht vindt 71% het geen goede reden om vuurwapens toe te staan aan burgers, en 11% wel. In situaties waarin het doden van een dier noodzakelijk is, is men minder negatief: 44% van de respondenten vindt dit dan acceptabel, terwijl 40% dat geen goede reden vindt. Ruim de helft (56%) van de respondenten heeft liever dat de overheid wilde dieren doodt met vuurwapens, en niet dat burgers dat doen.
- **Schietsport**: Ook is de samenleving verdeeld over de vraag of de overheid toestemming zou moeten verlenen aan burgers voor het schieten met een vuurwapen als sport. Een derde (34%) vindt dat het moet kunnen, terwijl een even grote groep het afkeurt (36%) of neutraal (29%) is.
- **Verzamelen**: T.a.v. de verzameling van vuurwapens vinden veel mensen dat musea de moderne werkende vuurwapens dienen te verzamelen (77%) en niet burgers. Verder is de houding sterk afhankelijk van de staat van de vuurwapens.
  - Werkende vuurwapens verzamelen wordt door een ruime meerderheid afgekeurd: 87% is tegen het verzamelen van moderne werkende vuurwapens door burgers en 73% is tegen het verzamelen van oude, nog werkende vuurwapens.
  - Verzamelen van onklaar gemaakte vuurwapens door burgers wordt minder afgekeurd (43% vindt dat dat moet kunnen en 25% vindt dat niet en er is een grotere groep die neutraal is (31%).

Managementsamenvatting

Voorwaarden | Strikte voorwaarden bij eventuele toekenning
Indien het door burgers thuis bezitten van vuurwapens toch zou worden toegestaan door de overheid, verbindt de overgrote meerderheid van de respondenten (meer dan 90%) daar duidelijke en strenge voorwaarden aan: Alleen burgers die psychisch volledig stabiel zijn, zouden in aanmerking mogen komen voor een vergunning.
Wapens en munitie moeten verplicht gescheiden worden opgeslagen.
Een andere belangrijke voorwaarde is een uitgebreide sociale en persoonlijke achtergrondcheck, waarbij niet alleen de aanvrager maar ook diens directe omgeving wordt meegenomen. Technische en digitale controlemaatregelen worden eveneens genoemd, zoals het traceerbaar maken van wapens om misbruik of verlies tegen te gaan.

Voorwaarden | Slechts één wapen en niet (semi)-automatische wapens
Het bezit van meerdere vuurwapens per persoon in huis wordt gezien als een verhoogd veiligheidsrisico. Men vindt in grote meerderheid dan ook dat bij vergunningverlening dit beperkt moet blijven tot één vuurwapen.
Ook vindt een overgrote meerderheid (87%) dat burgers (semi)automatische wapens niet mogen verkrijgen via een vergunning.
Met betrekking tot dit punt is er een verschil tussen de groep die eerder heeft aangegeven positief te staan t.a.v. Het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis bij burgers (7% van het totaal aantal respondenten) en de groep die tegen het toestaan van thuisbezit is (84%). Bij beide groepen is een meerderheid tegen het door de overheid kunnen toestaan dat burgers (semi)automatische wapens thuis mogen hebben.

Van de positieve groep vindt 58% dat burgers geen (semi)automatische wapens mogen hebben. Bij de negatieve groep is de meerderheid veel groter: 91% vindt dat (semi)automatische wapens absoluut verboden moeten zijn voor burgers. Bij de positieve groep meent overigens 17% dat burgers dit soort wapens wel in huis mogen hebben.

Voorwaarden | Geen vergunning indien niet gehandhaafd kan worden.
Handhaafbaarheid is volgens de respondenten een belangrijke voorwaarde voor vergunningverlening: 85% van de Nederlanders is van mening dat de overheid geen nieuwe wapenvergunningen zou mogen uitgeven als er onvoldoende personeel beschikbaar is om toezicht te houden op de naleving van de regels. Ook het versoepelen van regelgeving onder dergelijke omstandigheden wordt door deze groep als onverantwoord beschouwd.

Alle kosten dragen door burgers die de vuurwapens hebben
Er bestaat brede consensus (81%) dat burgers die over vuurwapens willen beschikken alle kosten moeten dragen die de overheid maakt bij het vergunningsproces en de controle op naleving. Ook onder de positieve groep (positief t.a.v. het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis bij burgers) vindt 47% dat burgers die vuurwapens willen hebben alle kosten moeten dragen en 35% vindt dat zij niet alle kosten moeten dragen.

Samenvattende grafiek | Houding t.a.v. toestaan van vuurwapens voor bepaalde hobby's en activiteiten

In onderstaande samenvattende grafiek is de houding opgenomen t.a.v. het bezit en gebruik van vuurwapens door burgers in het algemeen en daarnaast voor de verschillende recreatieve doeleinden en activiteiten.

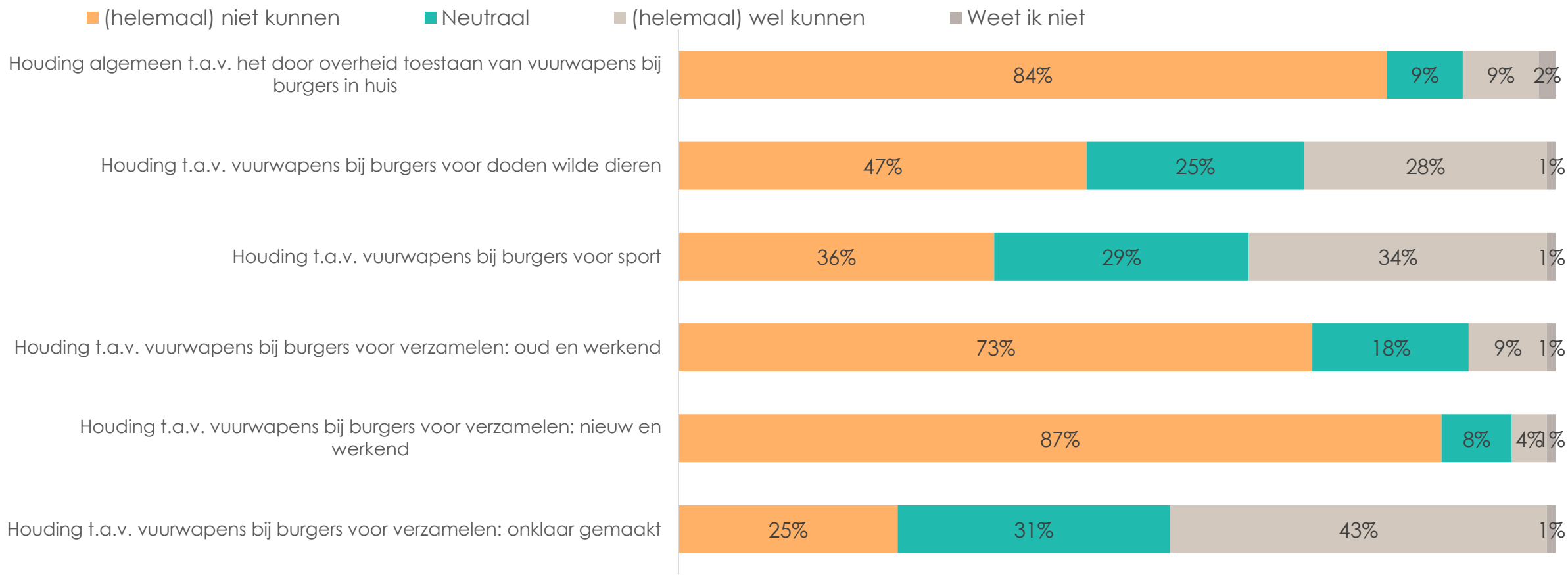

Vraag: Wat vind je ervan als de overheid toestemming zou verlenen aan burgers voor…? (Alle respondenten: n=1.484)

Algemene opvatting over vuurwapens in huis

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet in hoeverre Nederlanders in algemene zin aankijken tegen het (mogen) bezitten van vuurwapens in huis.

Algemene mening t.a.v. vuurwapens bij burgers in huis

De overgrote meerderheid (85%) van de Nederlanders heeft een (hele) negatieve houding tegenover het idee dat burgers vuurwapens in huis hebben.

Er is weinig verschil te zien in de achtergrondkenmerken in relatie tot de houding die Nederlanders hebben tegenover het idee dat burgers vuurwapens in hun huis hebben.

Houding tegenover het idee dat burgers vuurwapens in hun huis hebben

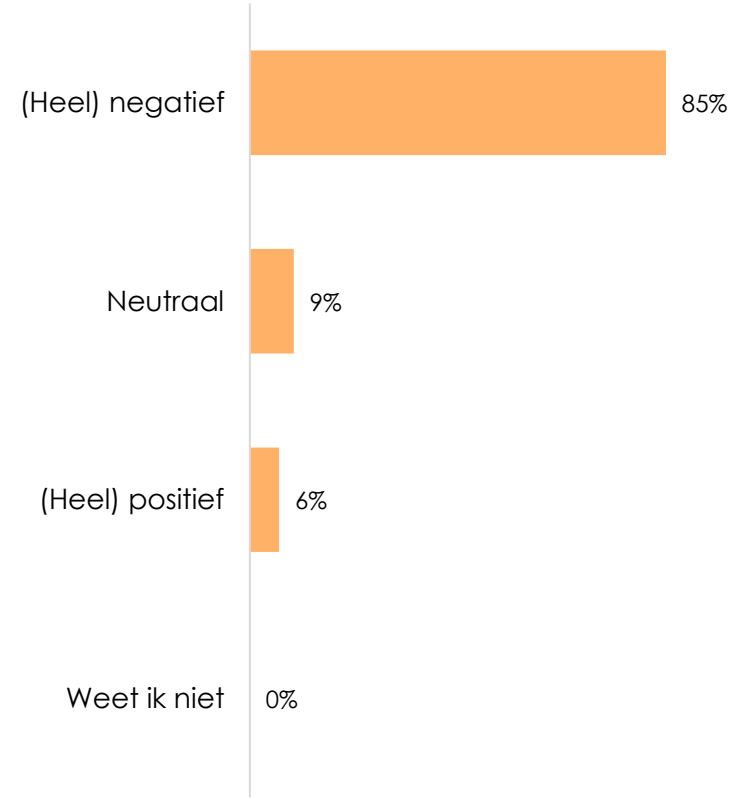

Algemene opvatting t.a.v. vuurwapens in huis

Door middel van een open vraag is nagegaan wat de associaties zijn van de respondenten bij het idee dat burgers vuurwapen in huis kunnen hebben. In algemene zin zijn de associaties negatief. Onderstaand is op basis van de open antwoorden de algemene teneur weergegeven:

- **Gevaar en onveiligheid**: de angst voor impulsief gebruik bij psychische problemen of emoties en escalaties bij conflicten, worden het vaakste benoemd.
- **Amerikaanse toestanden**: er worden opvallend veel verwijzingen gemaakt naar de Verenigde Staten en het verlangen van de burgers om zulke situaties te voorkomen (school shootings/massa schietpartijen)
- **Misbruik en criminaliteit**: men is bang dat vuurwapens bij burgers met slechte intenties of criminelen terecht komen. Ook illegaal wapenbezit is hierbij een belangrijke zorg.
- **Recht in eigen hand nemen**: burgers geven aan angstig te zijn voor het idee dat wapenbezitters gewapend hun mening zullen uiten, of dit gebruiken om te dreigen of recht in eigen hand te nemen.
- **Ongelukken**: ongelukken worden vaak in samenhang met kinderen benoemd. Zo zouden kinderen wapens kunnen vinden en gebruiken.

Een zeer klein deel van de respondenten (6%) is (heel) positief over het idee dat burgers vuurwapens in hun eigen huis hebben. Het overgrote deel van de respondenten is (heel) negatief (85%) hierover.

Daarbij is een even klein deel van de respondenten (7%) positief over het idee dat de overheid zou kunnen toestaan dat burgers een vuurwapen in huis hebben.

 Vraag: Waar denk je aan bij het idee dat burgers vuurwapens in hun eigen huis hebben? (Alle respondenten: n=1.484)

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet wat de houding is van Nederlanders over het door de overheid toestaan dat burgers vuurwapens in huis mogen hebben. Ook wordt ingegaan op het door de overheid toestaan van het gebruik van vuurwapens door burgers voor bepaalde recreatieve doeleinden en andere activiteiten: jagen, het noodzakelijk doden van wilde dieren, schietsport en verzamelen.

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers in huis

Ook als een burger toestemming van de overheid heeft voor het gebruik van een vuurwapen, dan is een grote meerderheid van de respondenten tegen het houden van vuurwapens in huis.

Een overgrote meerderheid (84%) staat (heel) negatief t.a.v. het thuis hebben van een vuurwapen met toestemming van de overheid (vergunning). 7% (heel) positief t.a.v. het thuis hebben van vuurwapens.

Ook is 8 op de 10 Nederlanders het ermee eens dat iedereen een keer psychisch kan doorslaan, en dat het in huis hebben van een vuurwapen daarom een te groot risico is.

Houding t.a.v. het door de overheid toestaan van vuurwapens bij burgers in huis

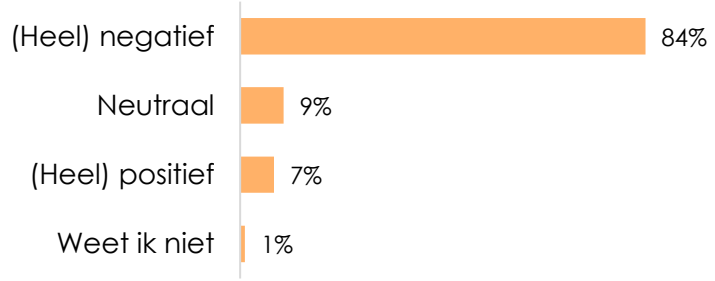

Iedereen kan een keer psychisch doorslaan, en daarom is een vuurwapen in huis een te groot risico

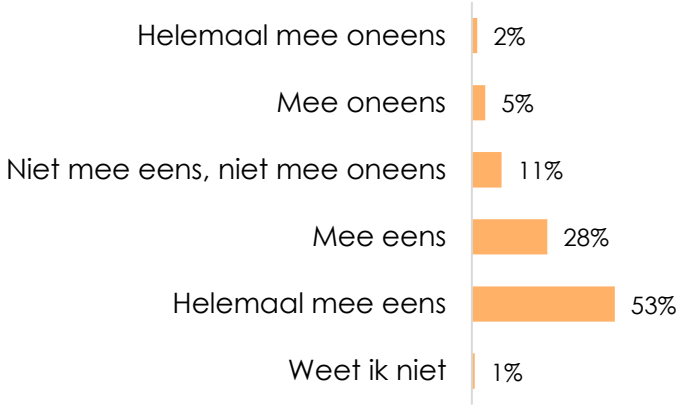

Houding t.a.v. door de overheid toestaan van vuurwapens bij burgers in huis

Driekwart van de mensen geeft aan dat het idee dat mensen in hun buurt vuurwapens in huis kunnen hebben tot een onveilig gevoel leidt.

Door middel van een open vraag is nagegaan waarom burgers een onveilig gevoel hebben bij het idee dat hun buurtbewoners een vuurwapen thuis zouden hebben. Bij de toelichting zijn de volgende drie thema's te identificeren, in volgorde van mate waarin deze zijn genoemd:

- **Gevaar voor misbruik**: men is bang dat vuurwapens sneller gebruikt worden bij psychisch instabiele situaties of conflicten. In dat kader wordt gerefereerd naar een toename in zorgen over verwarde personen, polarisatie en agressie in de maatschappij.
- **Verlaging van de drempel tot geweld**: het idee leeft dat het hebben van een vuurwapen de drempel tot het gebruiken hiervan verlaagd. Waarbij veelvuldig wordt gerefereerd naar Amerika met veel schietincidenten.
- **Opslagproblemen en kinderveiligheid**: de bezorgdheid of de wapens thuis wel veilig opgeborgen zijn en niet toegankelijk zijn voor kinderen.

Het idee dat sommige mensen in mijn buurt vuurwapens in huis kunnen hebben, geeft mij een onveilig gevoel

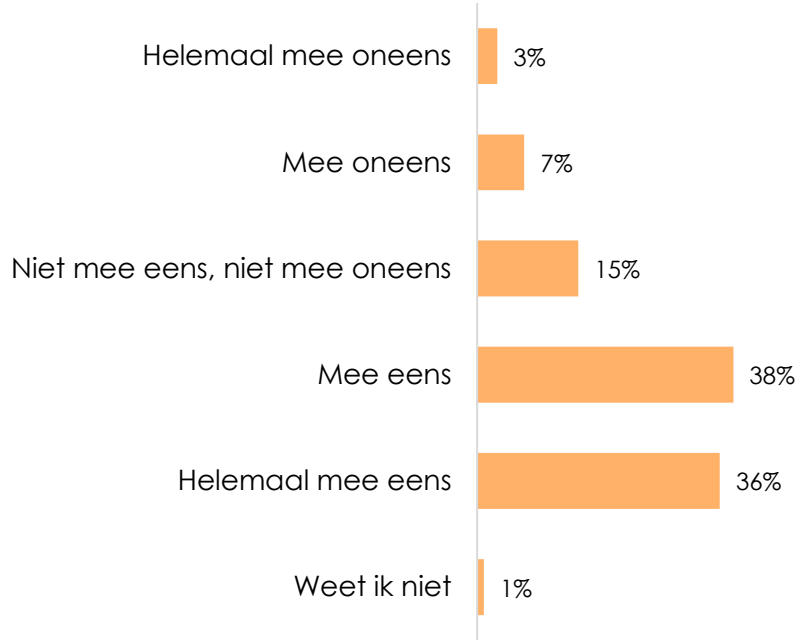

Houding t.a.v. door de overheid toestaan van vuurwapens bij burgers in huis

De overgrote meerderheid (87%) vindt niet dat iedere burger in Nederland het recht zou moeten hebben om vuurwapens thuis te hebben.

85% is van mening dat er een groter risico is op ongelukken door een vuurwapen in huis te hebben.

Iedere burger in Nederland zou het recht moeten hebben om vuurwapens thuis te hebben.

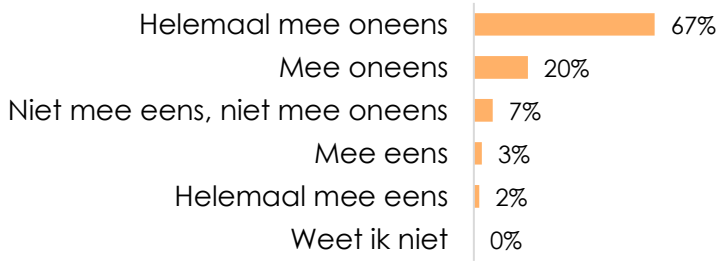

Het hebben van een vuurwapen in huis vergroot de kans op ongelukken.

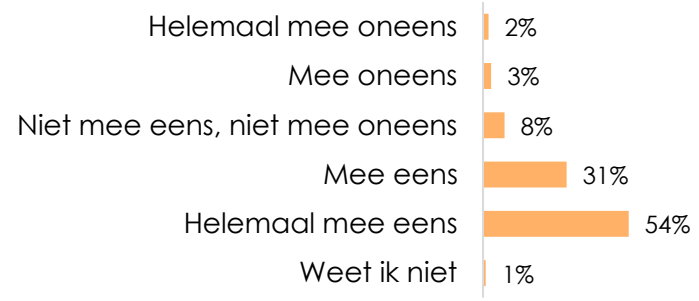

Bekendheid met door de overheid toestaan van vuurwapens bij burgers in huis

Meer dan de helft van de Nederlanders (57%) is er (goed) bekend mee dat de overheid aan burgers kan toestaan om vuurwapens in huis te hebben voor bepaalde hobby's of activiteiten.

Er is een significant verschil in bekendheid tussen respondenten in de gemeenten Amsterdam, Rotterdam en Den Haag (23%) en de rest van het land (12%). Deze stedelingen zijn vaker goed bekend met de vergunningverlening.

Bekend zijn met toestaan vuurwapens bij burgers in huis voor bepaalde hobby's en activiteiten.

Verian | Vraag: Ben je ermee bekend dat de overheid kan toestaan aan burgers om vuurwapens in huis te hebben voor het uitoefenen van bepaalde hobby's en activiteiten? (Alle respondenten: n=1.484)

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers | Doden wilde dieren

Grootste deel (47%) vindt het niet kunnen dat de overheid toestemming zou verlenen aan burgers voor het schieten met een vuurwapen voor het doden van dieren. Daarentegen vindt 28% het wel kunnen.

Er is een gefragmenteerde houding t.a.v. het toestaan van vuurwapens aan burgers voor het doden van wilde dieren. Bijna de helft (47%) vindt het door de overheid toestaan van vuurwapens aan burgers voor het doden van dieren niet kunnen. Daarnaast is 24% neutraal en vindt 28% het wel kunnen. Wel geldt voor deze groepen (neutraal en wel vinden kunnen) de strenge voorwaarde dat het alleen gaat om het noodzakelijk doden van dieren en niet voor plezier.

Houding t.a.v. door de overheid toestaan van vuurwapens bij burgers voor het doden van dieren.

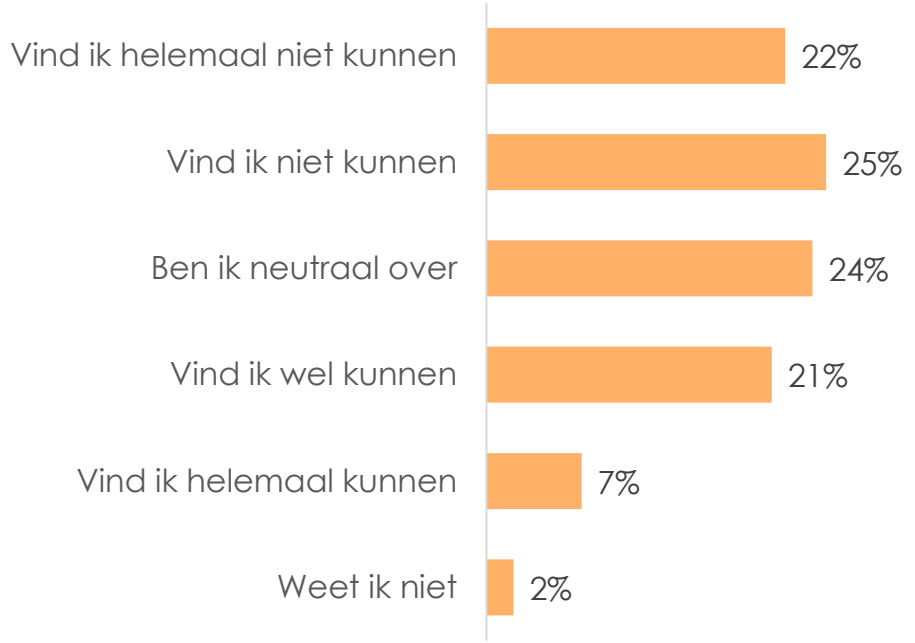

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers | Doden wilde dieren

Voor het noodzakelijk doden van dieren is meer draagvlak voor het toestaan van vuurwapens aan burgers. Iets meer dan 4 op de 10 vinden het goed als burgers vuurwapens gebruiken om enkel in noodzakelijke gevallen dieren te doden. Bij plezierjacht is dit aanzienlijk minder.

Wanneer het doden van wilde dieren noodzakelijk wordt geacht, willen de meeste respondenten (56%) dat de overheid dit doet.

Deze groep respondenten wil niet dat burgers de dieren doden met een vuurwapen.

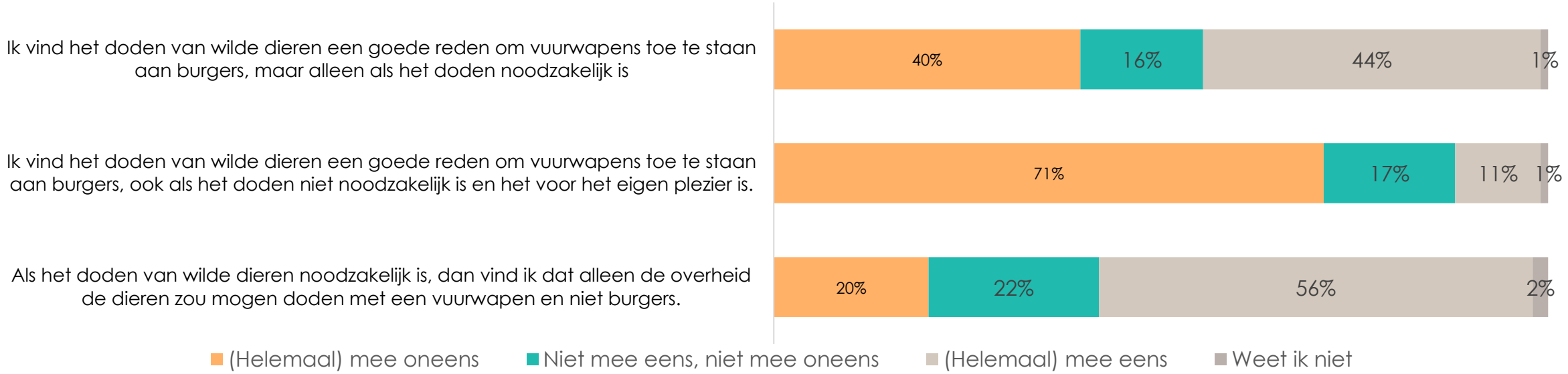

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers | Doden wilde dieren

Bijna de helft van de Nederlanders (45%) is het eens met de stelling dat Nederland te klein is om veilig te kunnen jagen. Ongeveer een kwart neemt hierover een neutrale positie in en 22% is het hier mee oneens.

Nederland is te klein om veilig te kunnen jagen

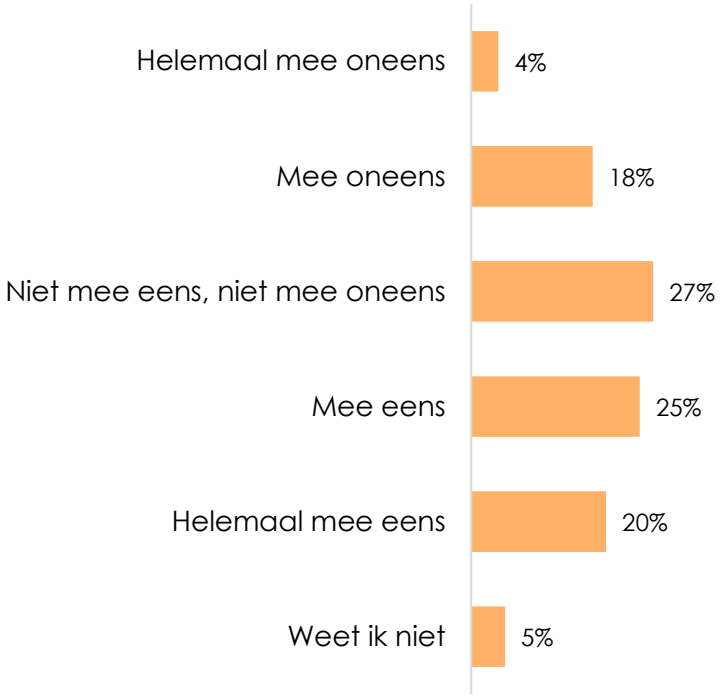

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers | Sport

Er is een gefragmenteerde opvatting t.a.v. het gebruik van vuurwapens voor sport.

36% van de Nederlanders vindt het (helemaal) niet kunnen dat de overheid toestemming zou kunnen verlenen aan burgers voor het schieten met een vuurwapen als een sport. Bijna 3 op de 10 hebben hier geen mening over en 34% vindt het wel (helemaal) kunnen.

Houding t.a.v. toestemming aan burgers voor het schieten met een vuurwapen als sport

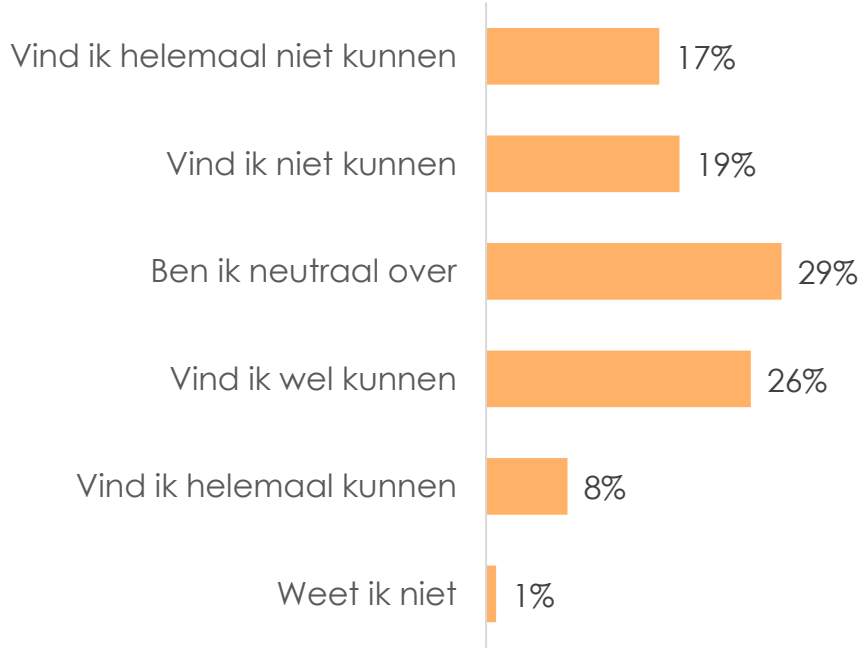

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers | Sport

Ca. twee derde vindt het niet kunnen dat iemand die schietsport beoefent de vuurwapens ook thuis heeft.

Een grotere meerderheid (82%) is het ermee eens dat met betrekking tot schietsport vuurwapens alleen op de schiet-baan zouden mogen worden bewaard.

Als iemand schietsport als hobby heeft, dan vind ik het goed dat die persoon de vuurwapens ook thuis heeft.

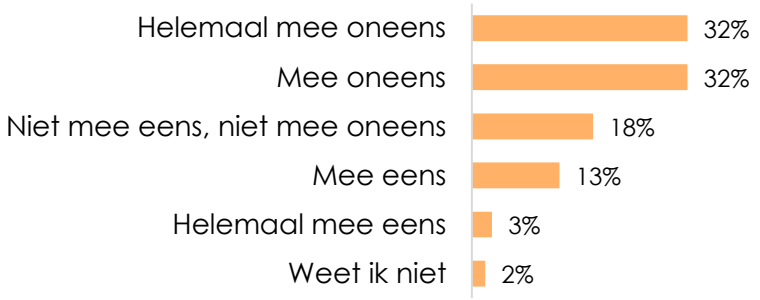

Schietsport kan alleen op een schietbaan worden beoefend, dus daarom hoeft het vuurwapen niet mee naar huis en moet het veilig op de schietbaan worden bewaard.

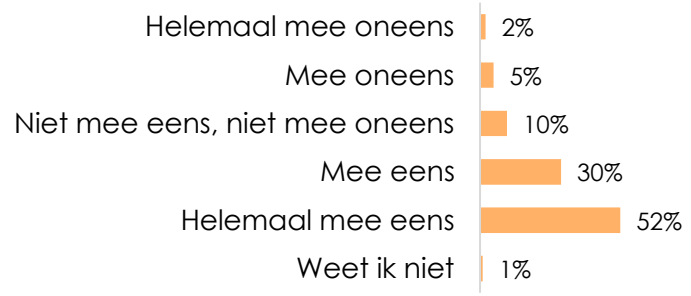

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers | Sport

84% van de Nederlanders vindt dat niet alle soorten vuurwapens toegestaan moeten zijn voor sportdoeleinden.

Hoogopgeleiden zijn het vergeleken met laagopgeleiden sterker oneens dat niet alle soorten vuurwapens toegestaan moeten zijn.

Ik vind dat alle soorten vuurwapens aan burgers toegestaan moeten zijn voor sport, dus ook vuurwapens die eigenlijk voor politie en leger bedoeld zijn (aanvalswapens) of die veel vuurkracht hebben.

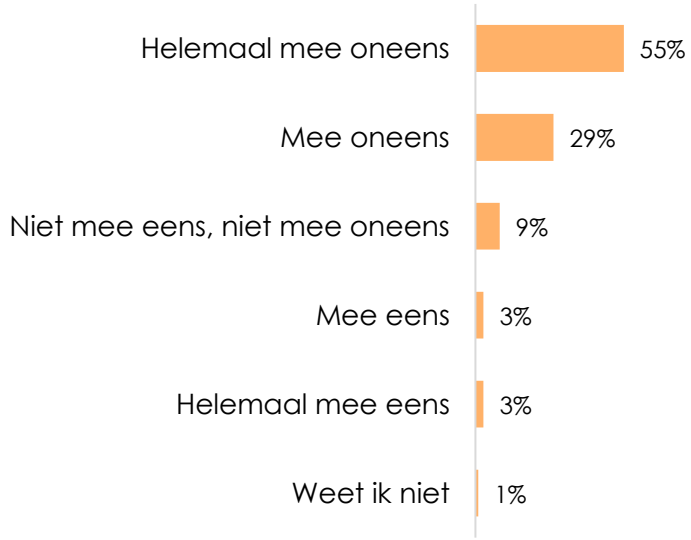

Vraag: In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen? (Alle respondenten: n=1.484)

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers | Sport

Van alle respondenten is bijna de helft (46%) het (helemaal) oneens dat alleen schietsporten van de Olympische Spelen een goede reden vormen om aan burgers vuurwapens toe te staan, terwijl 30% een neutrale positie inneemt en 21% het oneens is.

Wie positief staat tegenover het door burgers in huis hebben van vuurwapens neemt ten opzichte van wie daar negatief tegenover staat minder vaak een neutraal standpunt in (20%). Van deze groep is 55% het (helemaal) eens met deze stelling en is 26% het (helemaal) oneens.

Respondenten die eerder aangaven tegen het door de overheid toestaan van vuurwapens aan burgers voor de schietsport te zijn, zijn ook met betrekking tot deze stelling negatiever. Van deze groep is 69% het (helemaal) oneens dat alleen schietsporten van de Olympische Spelen een goede reden zijn om aan burgers vuurwapens toe te staan.

Alleen schietsporten van de Olympische Spelen vind ik een goede reden om aan burgers vuurwapens toe te staan.

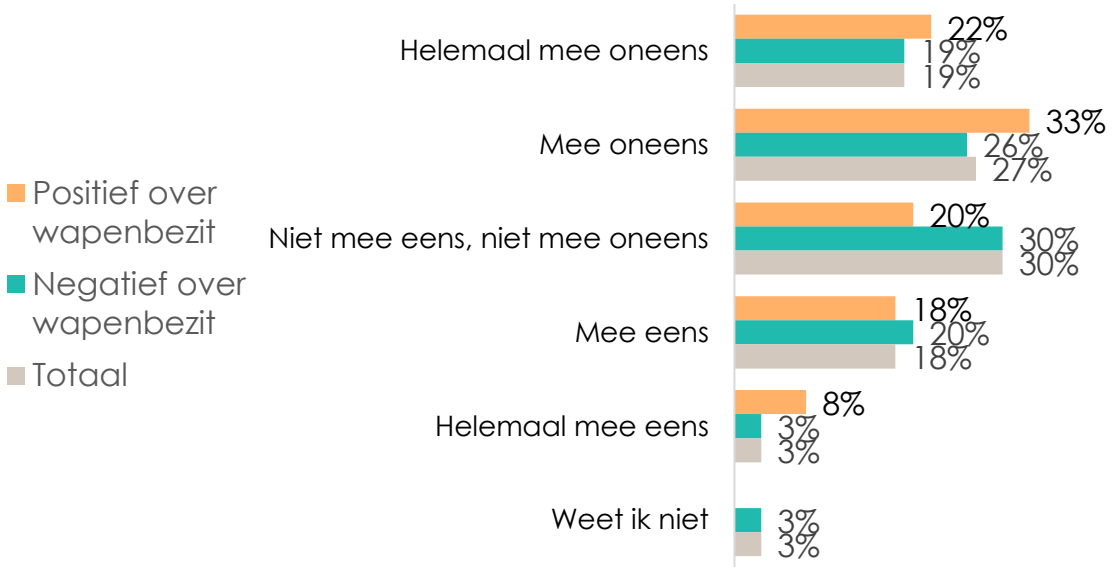

Verian | Vraag: In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen? (Alle respondenten: n=1.484)

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers | Verzamelen

Ruim 7 op de 10 Nederlanders vindt het (helemaal) niet kunnen dat mensen werkende oude vuurwapens bezitten om deze te verzamelen. Dit aandeel wordt aanzienlijk kleiner (25%) als het vuurwapen onklaar is gemaakt en vindt een groter aandeel (43%) het wel kunnen dat onklare wapens door burgers worden verzameld.

Daarnaast valt op dat een grote groep (31%) neutraal staat tegenover het verzamelen van onklaar gemaakte wapens. Met betrekking tot het bezitten van werkende wapens voor een verzameling is men vaker uitgesproken tegen.

Het bezitten van hele **oude vuurwapens** om deze te verzamelen, waarbij de vuurwapens **wel werken**….

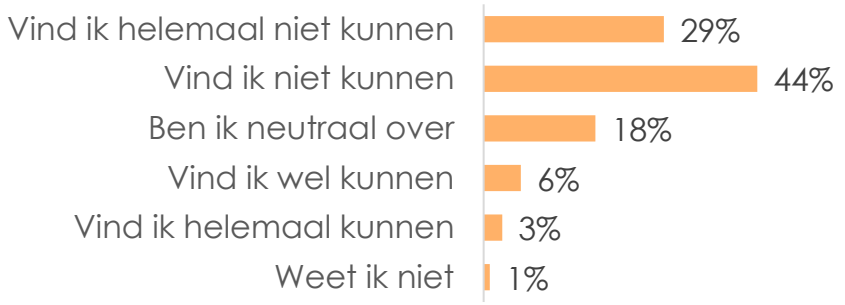

Het bezitten van vuurwapens om deze te verzamelen, waarbij de vuurwapens **niet meer werken** (onklaar gemaakt)….

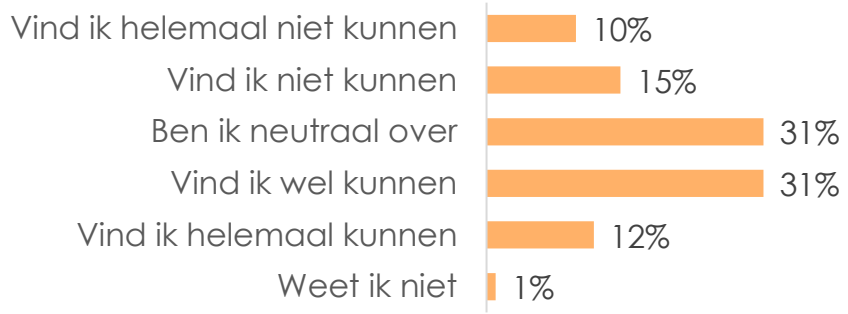

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers | Verzamelen

Een overgrote meerderheid (87%) vindt het (helemaal) niet kunnen dat de overheid burgers toestaat moderne, werkende vuurwapens te bezitten, voor het verzamelen daarvan.

Ook t.a.v. het verzamelen van tientallen werkende wapens is men zeer negatief (77%).

Het bezitten van **moderne vuurwapens** om deze te verzamelen, waarbij de vuurwapens **wel werken**….

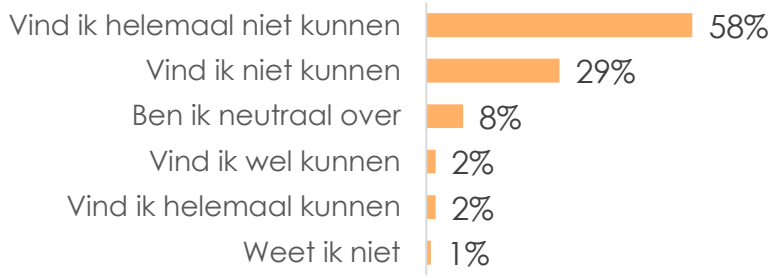

Ik vind het prima dat een burger tientallen moderne, werkende vuurwapens in huis mag verzamelen, zolang de vuurwapens veilig zijn opgeborgen in een kluis

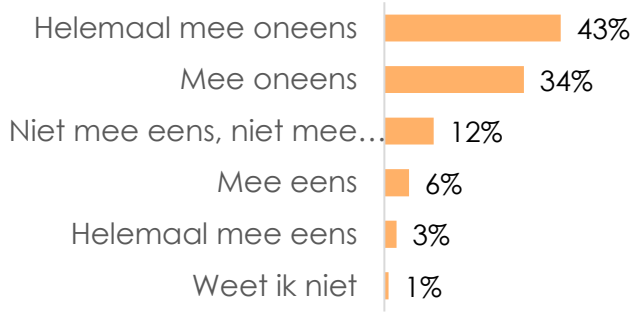

Houding t.a.v. toestaan vuurwapens bij burgers | Verzamelen

Meer dan 3 op de 4 Nederlanders vindt het niet nodig dat burgers moderne, werkende vuurwapens verzamelen, omdat daarvoor musea bestaan.

Ik vind het niet nodig dat burgers moderne, werkende vuurwapens verzamelen, omdat we daarvoor musea hebben.

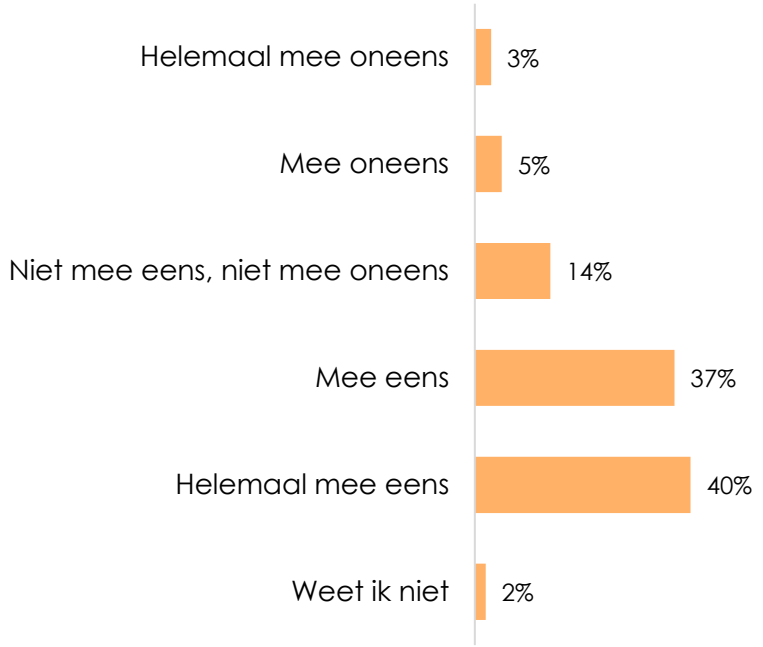

Voorwaarden voor toestaan vuurwapens aan burgers

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet welke voorwaarden burgers graag gesteld zien aan de vergunningverlening.

Leeswijzer

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de voorwaarden waarvan de respondenten vinden dat de overheid die idealiter zou moeten stellen voordat vuurwapens aan een burger worden toegestaan. Zoals in het vorige hoofdstuk beschreven is een overgrote meerderheid (85%) er überhaupt geen voorstander van dat de overheid toestaat dat burgers vuurwapens in huis mogen hebben. Voor een goede duiding van de resultaten in dit hoofdstuk worden de resultaten uitgesplitst naar burgers die er überhaupt tegen zijn dat de overheid het thuisbezit van vuurwapens zou toestaan en burgers die daar voorstander van zijn. In de grafieken zijn zodoende drie uitsplitsingen opgenomen, namelijk:

- Mensen die (heel) negatief staan t.a.v. het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis bij burgers (84%).
- Mensen die (heel) positief staan t.a.v. het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis bij burgers (7%).
- Het totaal (bovenstaande groepen + 'neutraal' + 'weet ik niet')

Deze wijze van het weergeven van de resultaten geeft inzicht in de wensen van verschillende groepen als het aankomt op welke voorwaarden er zouden moeten gelden.

Bij de interpretatie van de resultaten is het belangrijk om te realiseren dat de respondenten zijn onderverdeeld in een groep met een negatieve en een groep met een positieve houding ten aanzien van het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis. Omdat 85% van de respondenten een negatieve houding heeft, vormt de positieve groep slechts een klein deel van het totaal (7%). Dit betekent dat uitspraken vanuit dit perspectief beperkt van gewicht zijn in het geheel van de bevolking; waar relevant wordt dit op de betreffende slides vermeld.

Voorwaarden vergunningverlening van wapenbezit (ongeholpen)

Alvorens verschillende voorwaarden voor te leggen aan de respondenten is in eerste instantie door middel van een open vraag nagegaan wat respondenten zelf spontaan de belangrijkste voorwaarden vinden voor vergunningverlening. Hierbij zijn vier aspecten naar voren gekomen:

1. Psychische geschiktheid en antecedentenonderzoek
Men vindt het vooral van belang dat er sprake is van een stabiele psychische gezondheid. Vaak wordt er gerefereerd naar een psychologische keuring, voorafgaand aan de vergunningverlening. Daarnaast wordt vaak gerefereerd naar een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en het niet hebben van een strafblad.

2. Opleiding
Hierbij ligt de focus vooral op het belang dat bezitters een goede opleiding krijgen m.b.t. veilig wapengebruik- en bezit.

3. Beroepsmatig gebruik
Alleen burgers die beroepsmatig een wapen gebruiken en deze hiervoor naar huis moeten nemen, zouden in aanmerking mogen komen voor een vergunning. Daarbij wordt o.a. gerefereerd aan politieagenten.

4. Veilige opslag en toezicht
Tot slot vindt met het van belang dat een wapen goed opgeborgen moet worden in een gecertificeerde kluis. Hierbij is een regelmatige controle door een bevoegde instantie een belangrijk punt van aandacht. Munitie en wapen moeten hierbij gescheiden bewaard worden als extra maatregel.

Leeftijdsvoorwaarden

Leeftijdsgrens vanaf 25 jaar geniet de voorkeur.

Er is weinig steun bij de respondenten (3%) voor een leeftijdsgrens van 18 jaar. Van de respondenten vindt 78% dat de leeftijdsgrens op 25 jaar zou moeten liggen. Met betrekking tot deze vraag is er een verschil te zien tussen de groep die eerder heeft aangegeven positief te staan t.a.v. het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis bij burgers (7% van het totaal aantal respondenten) en de groep die tegen het toestaan van thuisbezit is (84%). Bij de positieve groep vinden de meeste respondenten – net als bij de negatieve groep – dat de leeftijdsgrens op 25 jaar of ouder (43%) moet zijn, maar ruim een derde (36%) vindt 21 jaar een goede keuze en één op de vijf (19%) kiest voor 18 jaar.

Wat betreft de maximumleeftijd zijn de respondenten minder uitgesproken dan bij de minimumleeftijd. Bijna de helft (47%) is voorstander van het stellen van de maximumleeftijd op 70 jaar. Ook hier bestaat een verschil tussen de positieve en negatieve groep. Bij de positieve groep wil de meerderheid van de respondenten (66%) geen maximumleeftijd stellen en bij de negatieve groep vindt één op de drie (31%) dat. Hierbij is het wel goed om rekening te houden met het verschil in groepsgrootte – de positieve groep omvat slechts 7% van het aantal respondenten.

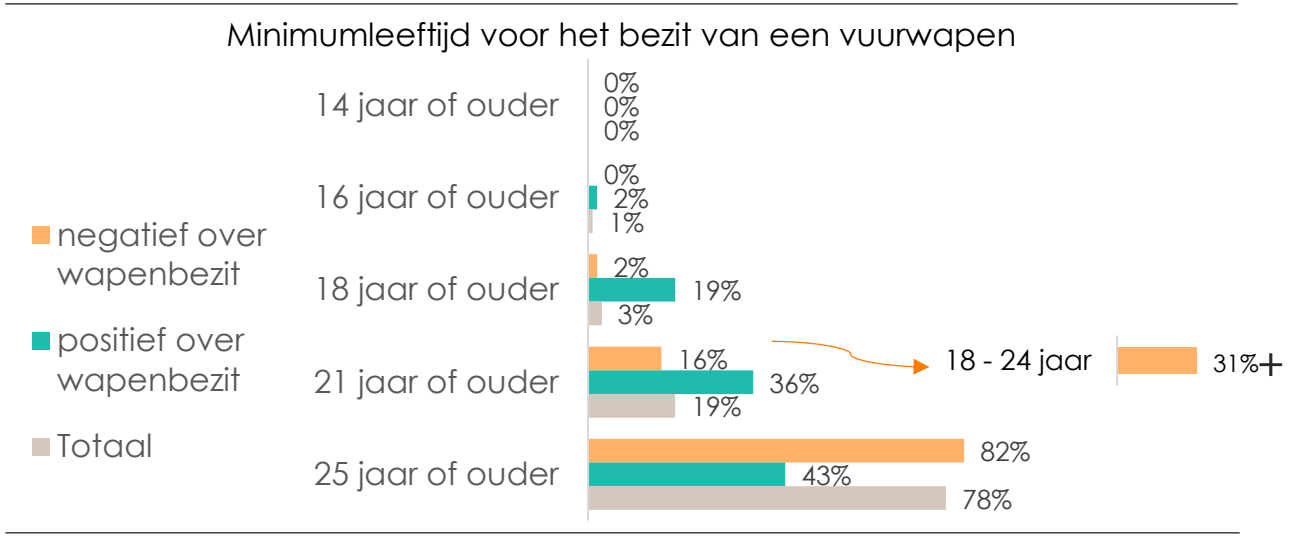

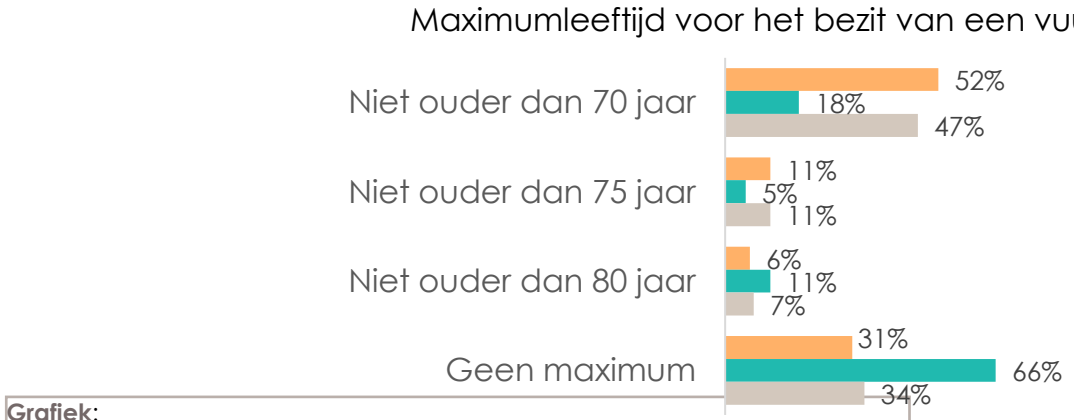

Grafiek:
Significante verschillen t.o.v. het totaal worden aangeduid met
een + of een -

Voorwaarden thuis mogen bezitten vuurwapens (geholpen)

Aspecten waarop moet worden gecontroleerd vanuit de overheid

In deze grafiek worden diverse voorwaarden weergeven die voorgelegd zijn aan de respondenten. Deze zijn opgesteld als aanvulling op de voorgaande open vraag over de voorwaarden die men graag gesteld ziet voordat een burger toestemming van de overheid krijgt om vuurwapens thuis te mogen bezitten. Aan de respondenten die van mening zijn dat burgers nooit vuurwapens mogen hebben, is expliciet gevraagd ook deze vragen te beantwoorden.

Bijna alle voorgestelde aspecten worden als belangrijk beschouwd door de respondenten (>= 90%).

Voorwaarden thuis mogen bezitten vuurwapens (geholpen)

Aspecten waarop moet worden gecontroleerd vanuit de overheid

In deze grafiek worden de resultaten uit de voorgaande sheet uitgesplitst naar personen die negatief of positief staan t.a.v. wapenbezit bij burgers.

Met betrekking tot alle getoetste mogelijke voorwaarden zijn respondenten die negatief staan tegenover het idee dat burgers wapens in huis kunnen hebben vaker voorstander van het instellen van voorwaarden dan respondenten die daar positief tegenover staan.

De grootste verschillen zijn te zien bij de voorwaarden over psychische klachten bij een huisgenoot. Wie positief staat tegenover het idee dat burgers wapens in huis kunnen hebben vindt veel minder vaak dat hierop moet worden gecontroleerd, hoewel het nog steeds een ruime meerderheid betreft.

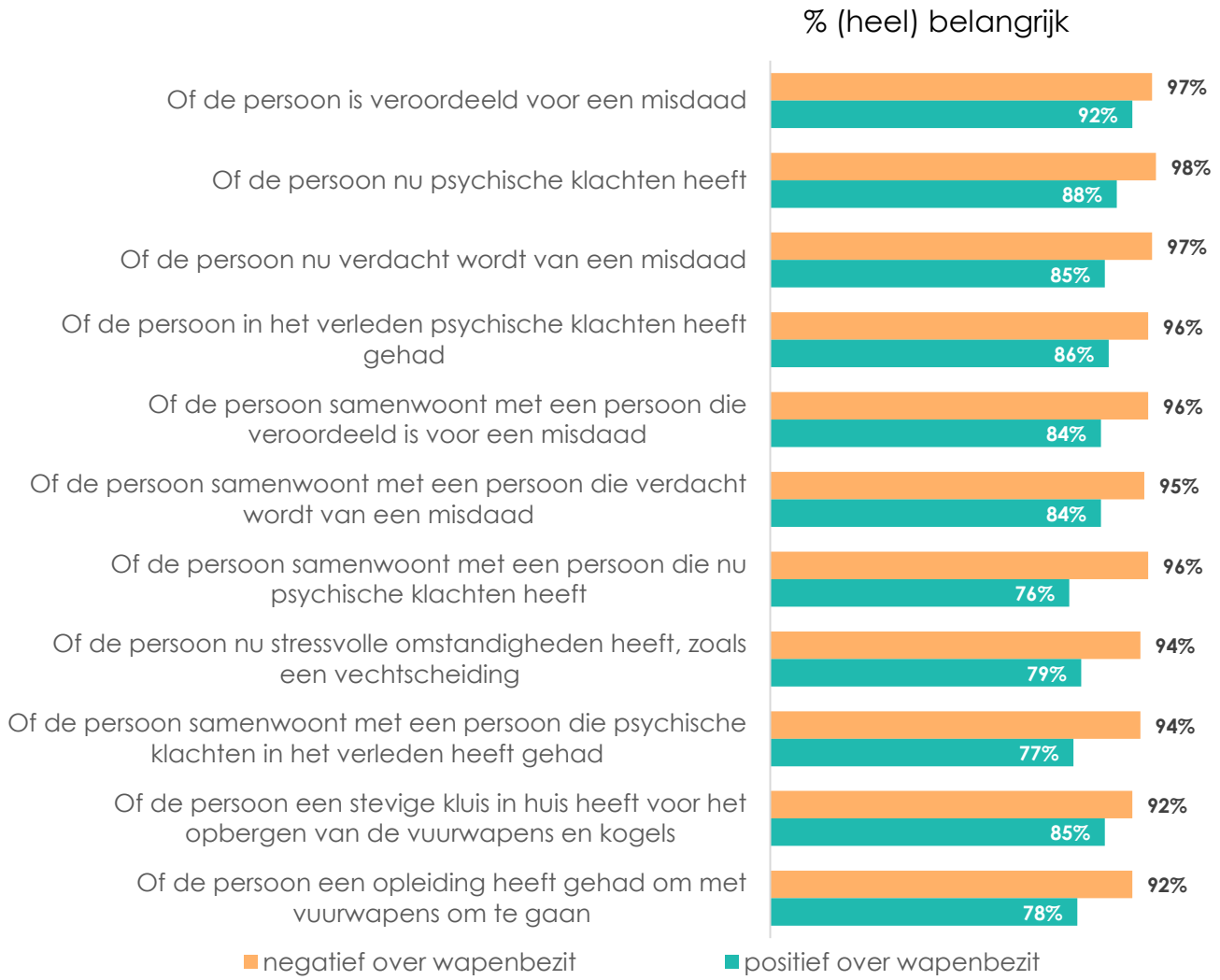

Aanvullende voorwaarden

In aanvulling op de lijst van voorwaarden die zijn voorgelegd is er ook nog een vraag gesteld of men vindt dat er nog andere voorwaarden moeten gelden.

De meerderheid weet geen aanvullende voorwaarden te benoemen.

De respondenten die aanvullende voorwaarden wensen, benoemen de onderstaande voorwaarden. Daaruit blijkt in veel gevallen dat de eerder benoemde voorwaarden wederom worden genoemd, waarbij dan wordt benadrukt dat hierop strenge en strikte controle moet plaatsvinden.

- **Strikte psychische en lichamelijke keuring:** Respondenten vinden dat alleen mensen die "niets mankeren" of "100% stabiel" zijn, een vuurwapen mogen hebben.
- **Beperking van toegang tot munitie:** Een grote groep pleit voor een strikte scheiding tussen wapens en munitie, zoals gescheiden opslag.
- **Strenge sociale en persoonlijke achtergrondcheck:** op zowel de persoon in kwestie als personen in hun directe omgeving
- **Technische en digitale controlemaatregelen:** Om misbruik of verlies te voorkomen, wordt onder andere gesuggereerd om wapens traceerbaar te maken.
- **Regelmatige en onverwachte controles:** Veel respondenten benadrukken het belang van toezicht door middel van onaangekondigde controles.

Zouden er voor jou aanvullende voorwaarden kunnen zijn?

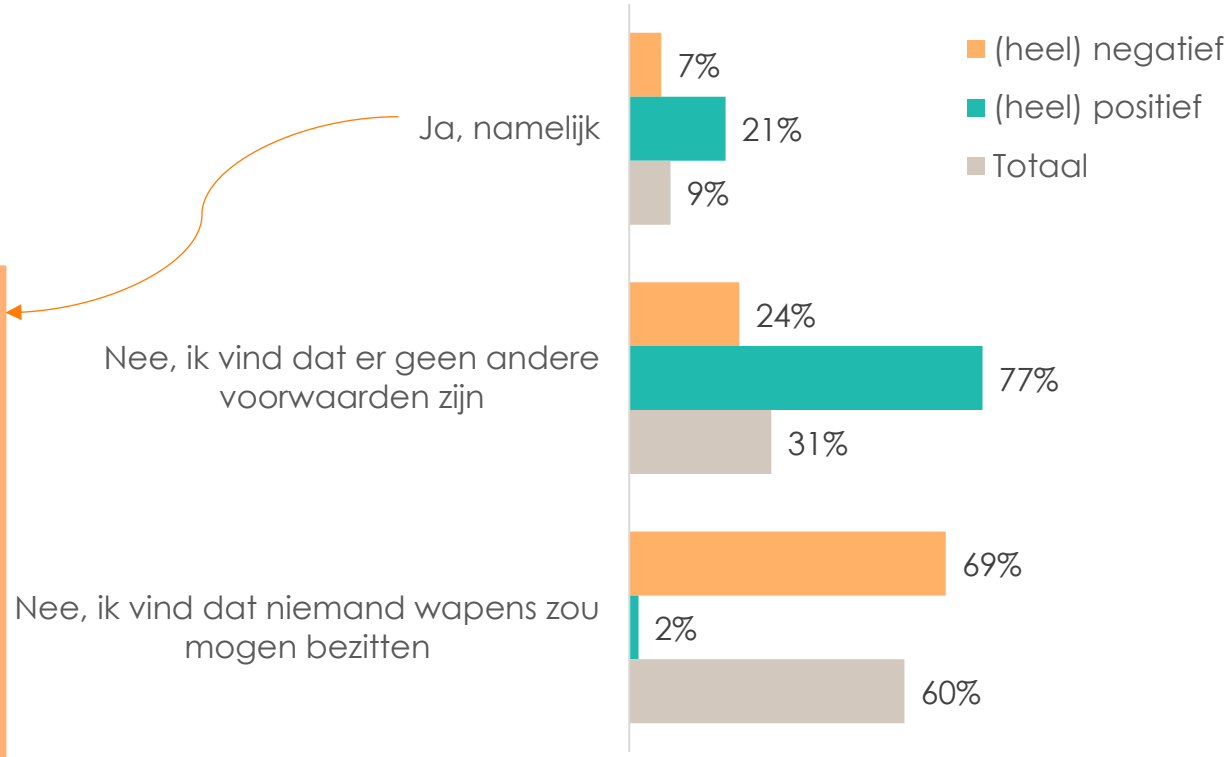

Voorwaarden bij thuis mogen bezitten van vuurwapens

Aantal vuurwapens dat men thuis mag hebben

Een duidelijke meerderheid vindt dat een burger geen vuurwapens thuis zou mogen hebben (63%).

Ook bij de groep die eerder heeft aangegeven positief te staan t.a.v. het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis bij burger (7% van het totaal aantal respondenten), is het grootste deel (41%) van mening dat dit beperkt moet blijven tot één vuurwapen.

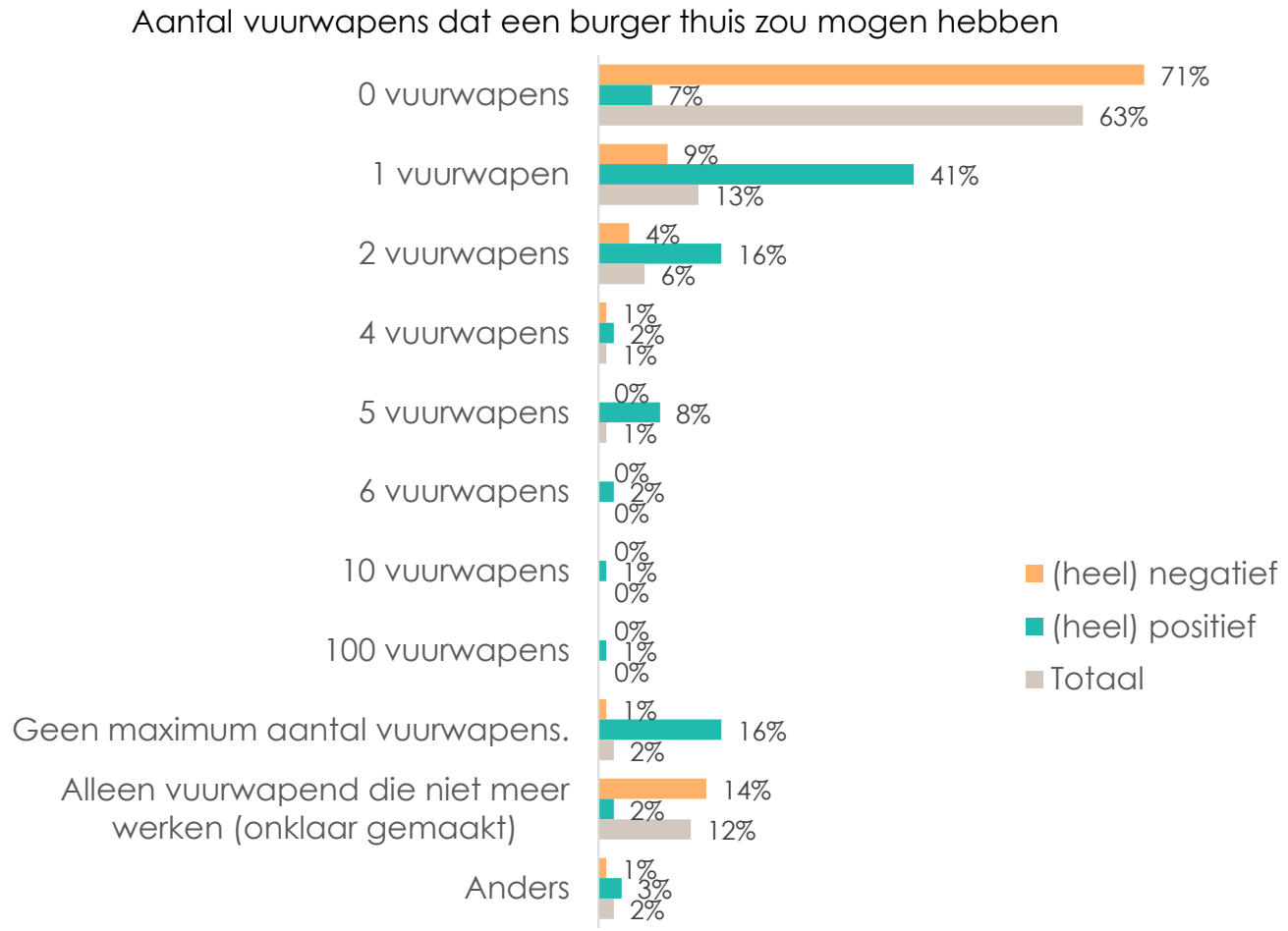

Voorwaarden bij thuis mogen bezitten van vuurwapens

Zelfverklaring onvoldoende voor vergunningverlening. En geen vergunningen voor (semi-)automatische wapens.

Een overgrote meerderheid (82%) vindt een zelfverklaring onvoldoende om burgers toestemming te geven vuurwapens thuis te bezitten. Er is een verschil tussen de groep die eerder aangaf positief te staan t.a.v. het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis bij burgers (7% van het totaal) en de groep die ertegen is (84%). Bij de positieve groep vindt een kwart (24%) de zelfverklaring wel voldoende, maar ook bij de positieve groep vindt een meerderheid (57%) een zelfverklaring onvoldoende.

De overgrote meerderheid van de respondenten geeft aan dat burgers geen (semi)automatisch vuurwapen thuis zouden mogen hebben (87%). Bij de positieve groep is een meerderheid (58%) tegen (semi)automatische wapens. Bij de negatieve groep is dit 91%.

Over het algemeen vindt de meerderheid het gevaarlijker als burgers meerdere vuurwapens thuis hebben, dan één vuurwapen.

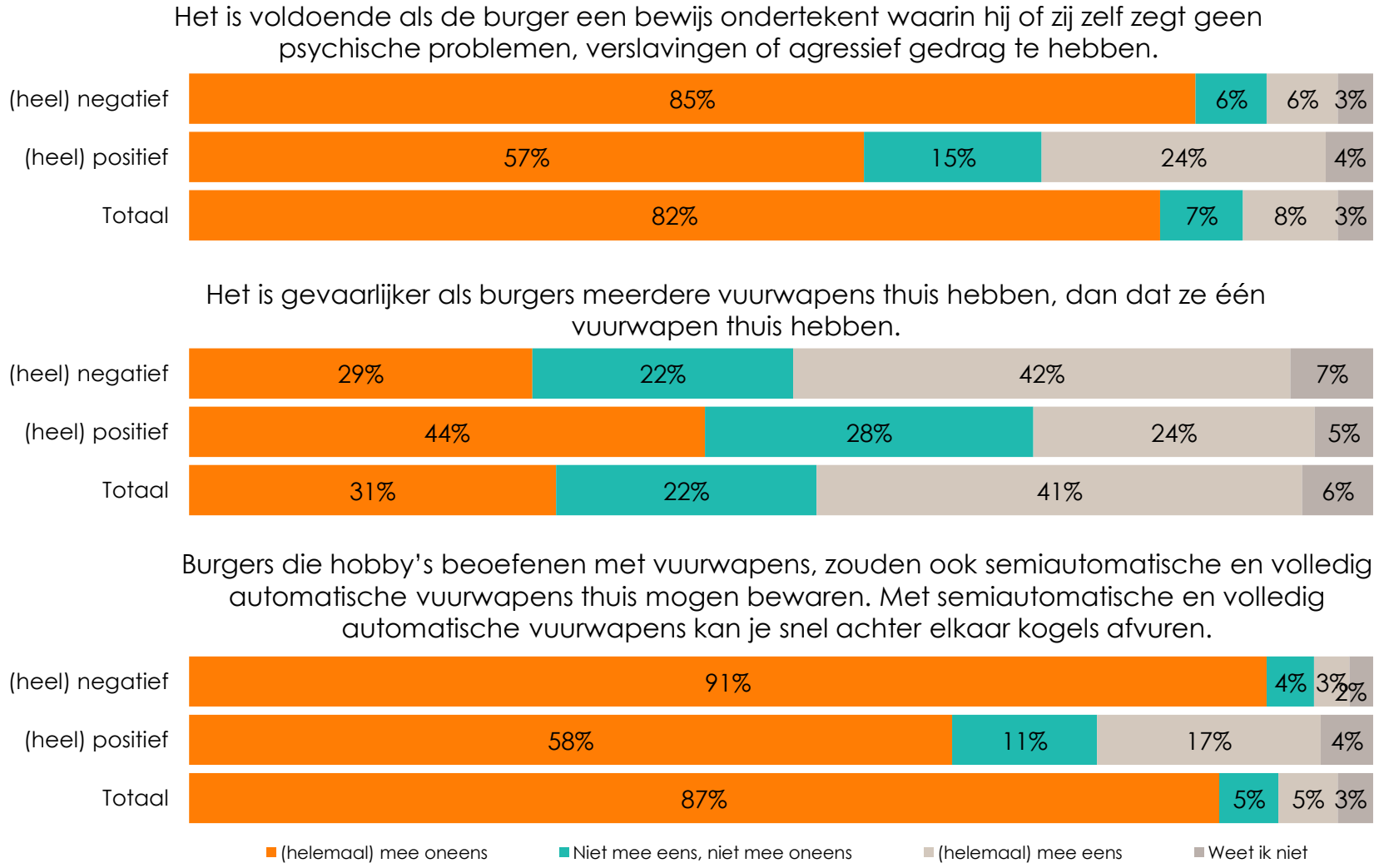

Vraag: In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen? (Alle respondenten: n=1.484, waar 1.261 (heel) negatief is en 79 (heel) positief).

Toezicht en handhaving van de voorwaarden (1/2)

Frequentie van controles door de overheid

Tussen de 32%-36% vindt dat de overheid ieder half jaar een controle uit zou moeten voeren op onderstaande aspecten. Men vindt de aspecten die zich nu afspelen wel belangrijker (bijv. ooit veroordeeld is 16% dagelijks, nu verdacht 28% dagelijks).

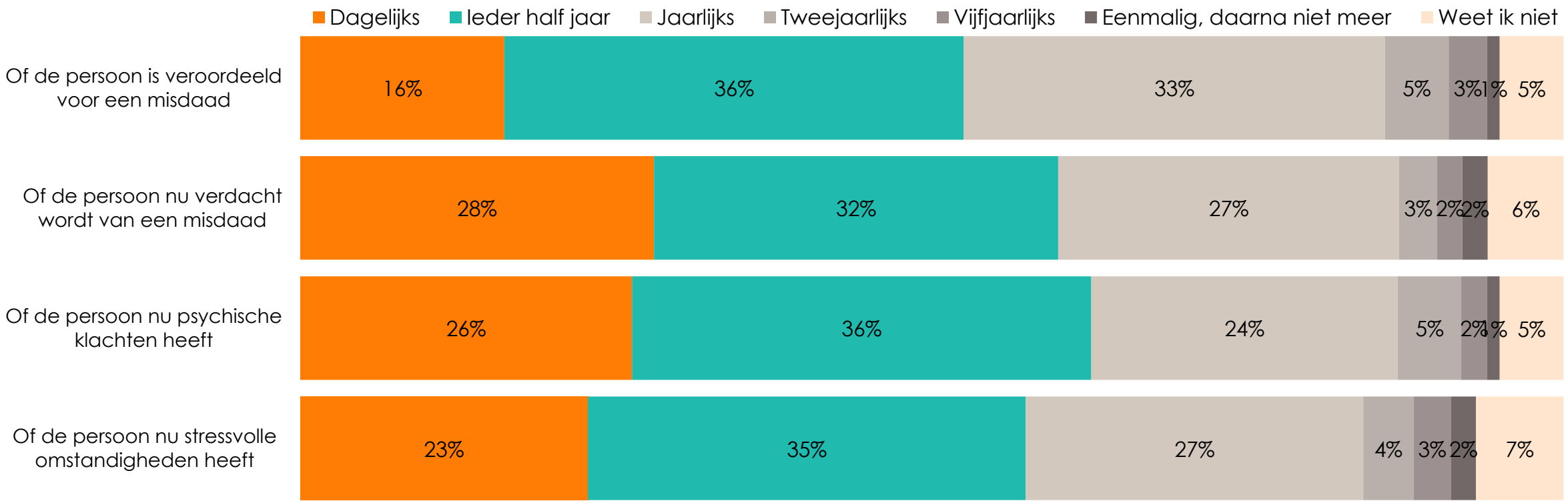

Toezicht en handhaving van de voorwaarden (2/2)

Frequentie van controles door de overheid

Over het algemeen vindt de meerderheid dat alle aspecten ieder half jaar gecontroleerd moeten worden (33%/34%).

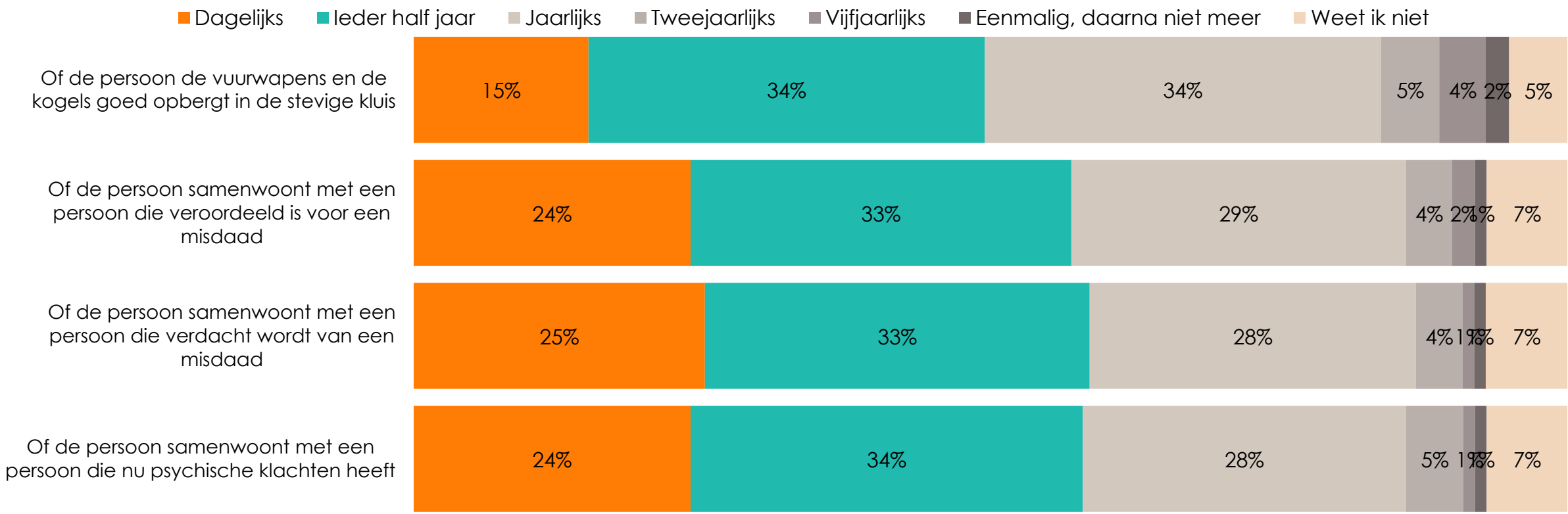

Toezicht en controles op naleving voorwaarden

De overgrote meerderheid (85%) van de Nederlanders vindt dat de overheid geen nieuwe vergunningen mag verstrekken wanneer er onvoldoende medewerkers zijn voor de uitvoering van de nalevingscontroles. Eenzelfde groep vindt dat de overheid dan ook de regels niet mag versoepelen.

Met betrekking tot deze stellingen bestaat een verschil tussen de groep die eerder aangaf positief te staan t.a.v. het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis bij burgers (7% van het totaal) en de groep die tegen thuisbezit is (84%). Van de negatieve groep is 89% het er mee eens dat de overheid bij personeelstekorten geen nieuwe vergunning zou mogen verstrekken. Binnen de positieve groep bestaat er verdeeldheid: 45% is het ermee eens dat de overheid bij personeelstekorten geen nieuwe vergunningen zou mogen verstrekken en 40% is het er niet mee eens. M.b.t. het bij personeelstekorten versoepelen van de regels is er binnen de positieve groep een meerderheid (52%) die vindt dat de regels niet moeten worden versoepeld en één op de vijf wil de regels wel versoepelen.

Als de overheid niet voldoende medewerkers heeft om controles uit te voeren, dan moet de overheid geen nieuwe vergunningen meer afgeven.

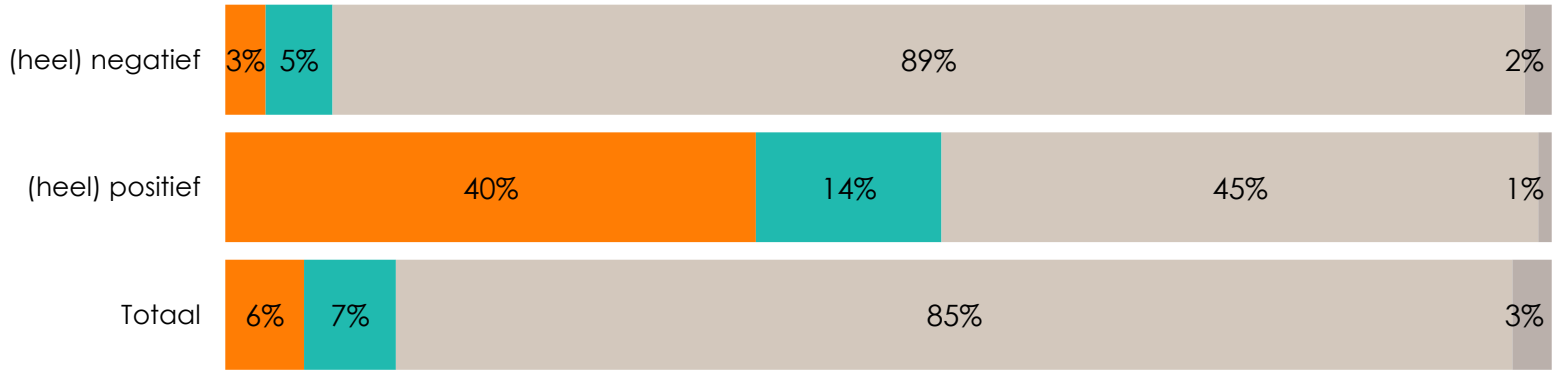

Als de overheid niet voldoende medewerkers heeft om controles uit te voeren dan moet de overheid de regels versoepelen.

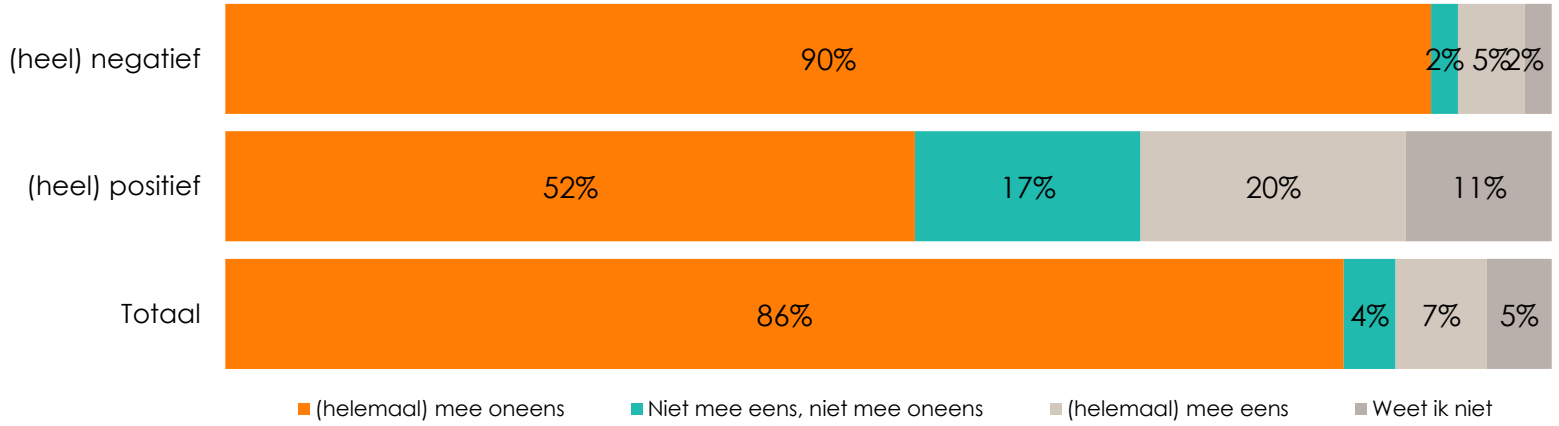

Kosten vergunningverlening en controles

De overgrote meerderheid (81%) is van mening dat burgers die vuurwapens willen hebben zelf alle kosten moeten betalen die gepaard gaan met de vergunningverlening en de controle op de naleving.

Er is een duidelijk verschil tussen de groep die eerder aangaf positief te staan t.a.v. het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis bij burgers (7% van het totaal aantal respondenten) en de groep die tegen thuisbezit is (84%).

Het grootste deel van de positieve groep (47%) vindt dat burgers die vuurwapens willen hebben alle kosten moeten betalen, terwijl bij de negatieve groep de overgrote meerderheid (86%) deze mening heeft. Ook is er meer verdeeldheid in de positieve groep, waarbij weliswaar bijna de helft (47%) vindt dat alle kosten voor de betreffende burgers zijn, maar een derde (35%) van de positieve groep is het er niet mee eens.

Burgers die toestemming willen om vuurwapens te hebben, moeten alle kosten betalen die hiervoor gemaakt worden. Dus ook de kosten die de overheid maakt om aanvragen te beoordelen en controles uit te voeren.

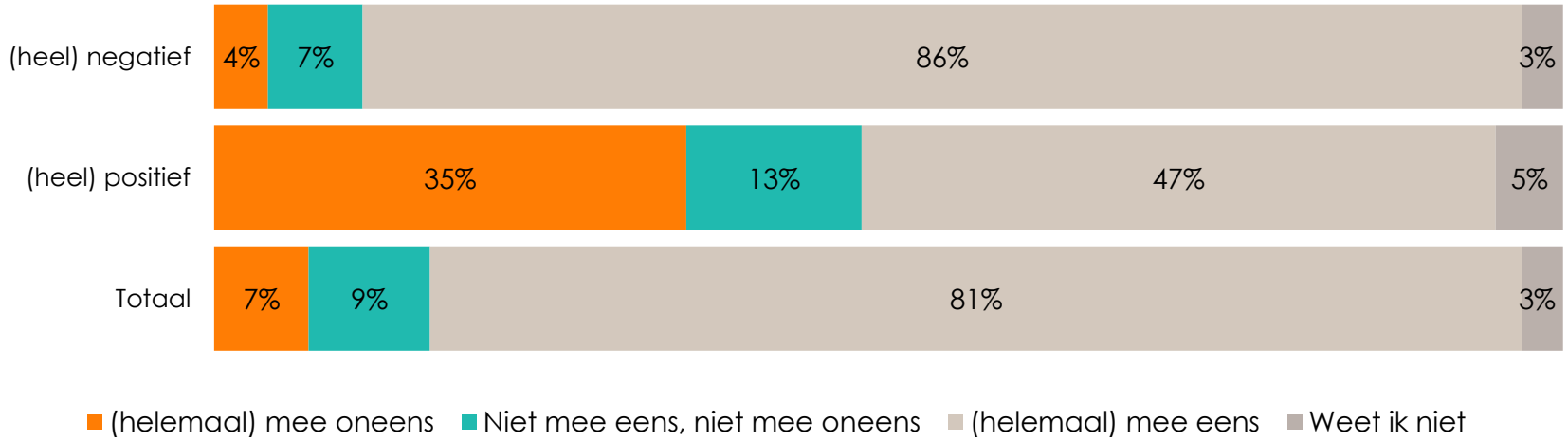

Gevoel over buurtbewoners met vuurwapens thuis & gedragsverandering

Door middel van een open vraag is nagegaan welke gevoelens er bij de respondenten opgeroepen worden als een buurtbewoners vuurwapens thuis zou hebben. Daarnaast is gepeild of het ook hun gedrag richting hen zou beïnvloeden. Onderstaand een uiteenzetting van de strekking van de antwoorden.

Gevoelens bij vuurwapens bij buren
De overgrote meerderheid van de respondenten ervaart een **gevoel van onveiligheid** bij het idee dat een buurman of buurvrouw vuurwapens in huis heeft. Woorden als *onveilig*, *onprettig*, *beangstigend*, *angstig*, *bedreigend* en *onrustig* komen veelvuldig terug. Veel Nederlanders zijn bang dat een conflict, psychische problemen of impulsief gedrag kunnen leiden tot gevaarlijke situaties.

Een deel van de respondenten nuanceert dit gevoel door te stellen dat het afhangt van **wie de persoon is**. Vertrouwen in de buur, kennis van het gebruiksdoel (zoals werk, jacht of schietsport), en zekerheid dat er goed met de wapens wordt omgegaan (zoals opslag in een kluis) lijken het onveiligheidsgevoel enigszins te temperen.

Enkele respondenten geven aan **geen bezwaar** te hebben, mits er aan voorwaarden wordt voldaan, zoals vergunningen, kluizen en regelmatige controles. Een kleine groep noemt het gevoel *neutraal* of *geen probleem*, vooral als zij de buur goed kennen of weten dat het om legitiem wapenbezit gaat.

Veranderend gedrag bij vuurwapenbezit in de buurt
Op de vraag of men zich anders zou gedragen wanneer bekend is dat een buur vuurwapens in huis heeft, gaf een meerderheid van de respondenten aan **dat zij inderdaad hun gedrag zouden aanpassen**. Voor velen betekent dit een verhoogde alertheid, terughoudendheid of het vermijden van confrontaties. Respondenten geven aan "geen ruzie te willen maken", "meer op hun hoede te zijn" of zelfs "het contact volledig te vermijden".

Daarnaast is er een aanzienlijke groep die **aangaf zich niet anders te zullen gedragen**. Deze mensen benadrukken dat zij vertrouwen op hun eigen inschatting van de persoon in kwestie, of dat vuurwapenbezit op zichzelf voor hen geen reden is om hun gedrag aan te passen. Ook zijn er mensen die aangeven sowieso weinig contact met buren te hebben, waardoor hun gedrag waarschijnlijk ongewijzigd zou blijven.

Een kleinere maar relevante groep **twijfelde** of gaf aan dat hun gedrag afhankelijk zou zijn van de omstandigheden, zoals het karakter van de buur, het doel van het vuurwapenbezit of eerdere ervaringen met geweld of dreiging.

Risico's voor anderen

Over het algemeen vindt de meerderheid het (helemaal) niet kunnen dat het toestaan van vuurwapens risico's voor anderen met zich meebrengt.

De mate waarin het toestaan van vuurwapens aan burgers risico's voor anderen met zich mee mag brengen

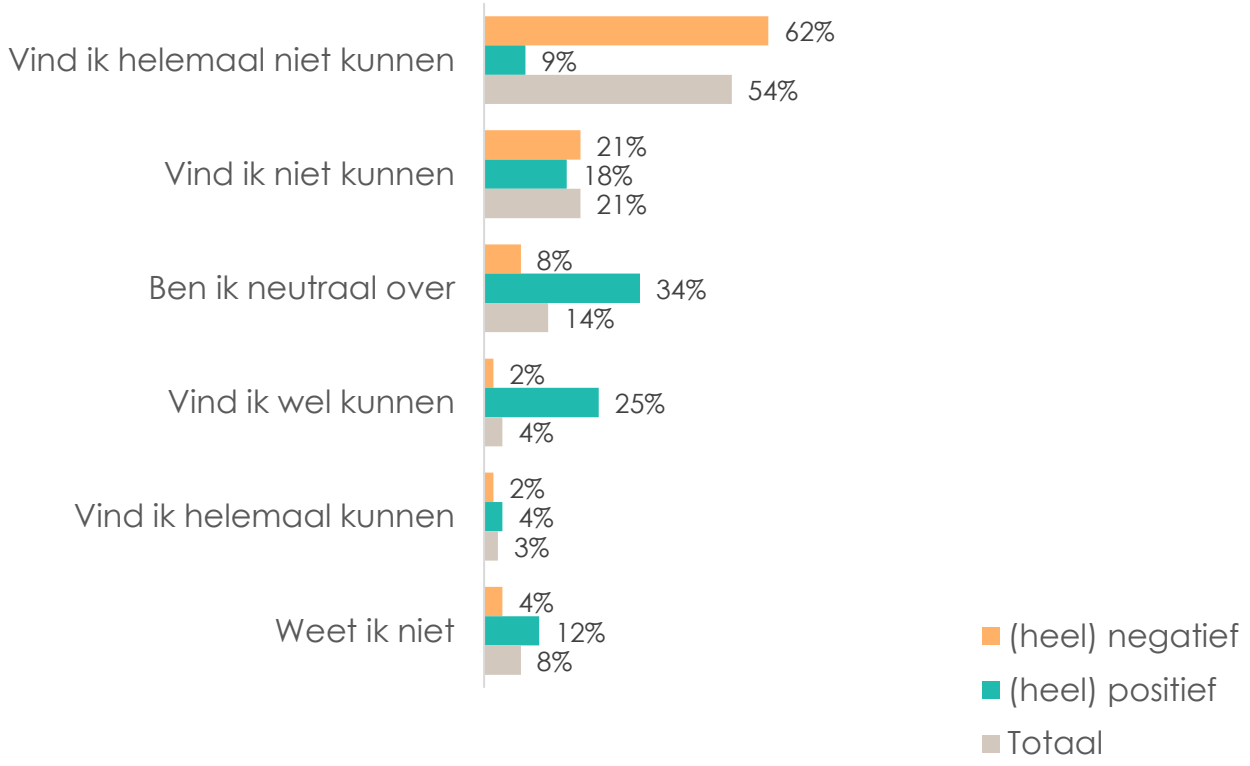

Verian | Vraag: In welke mate vind je het kunnen dat het toestaan van vuurwapens risico's voor anderen met zich meebrengt, zoals het risico op verwondingen of dodelijke slachtoffers? (Alle respondenten: n=1.484, met (heel) negatief is n=1.261 en (heel) positief is n=79)

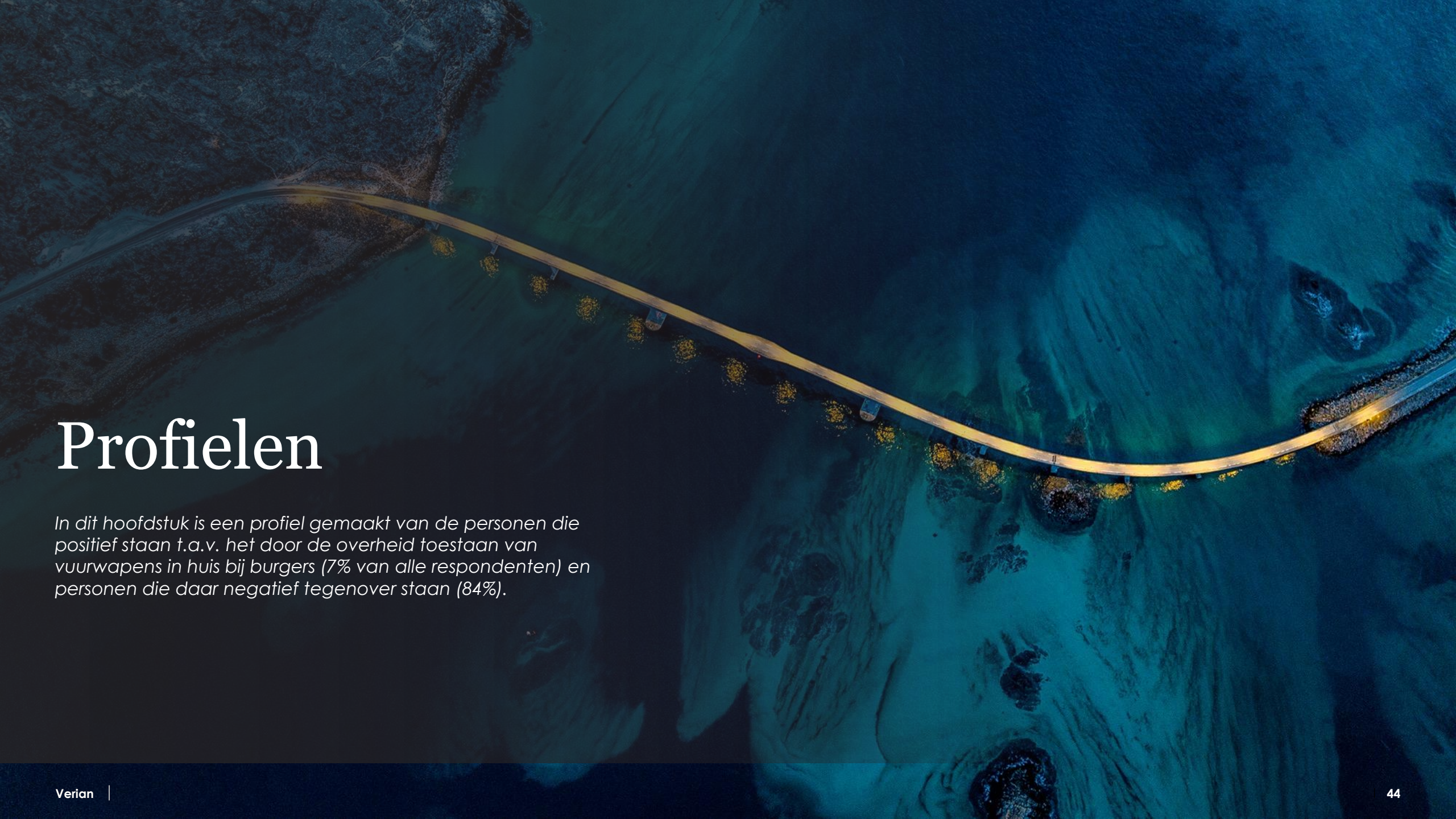

Profielen

In dit hoofdstuk is een profiel gemaakt van de personen die positief staan t.a.v. het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis bij burgers (7% van alle respondenten) en personen die daar negatief tegenover staan (84%).

Profiel van personen die negatief staan t.o.v. door de overheid toestaan van vuurwapens bij burgers in huis

Geslacht
- 47% mannen
- 53% vrouwen

Opleidingsniveau
- 17% laag opgeleid
- 39% gemiddeld opgeleid
- 45% hoog opgeleid

Nielsenregio
- 13% Amsterdam, Rotterdam, Den Haag
- 29% west
- 10% noord
- 21% oost
- 23% zuid
- 4% randgemeenten

Algemene houding
Deze groep omvat een ruime meerderheid van de Nederlandse bevolking (circa 85%). Zij staan negatief tegenover het idee dat burgers vuurwapens in huis mogen hebben. De overgrote meerderheid (84%) van deze groep wijst ook het principe af dat de overheid hier toestemming voor kan geven. De gedachte dat mensen in hun buurt vuurwapens bezitten roept een sterk gevoel van onveiligheid op.

Vergunningverlening
De groep hecht groot belang aan uitvoerbaarheid en handhaving. Men vindt dat de overheid géén vergunningen mag verlenen wanneer er onvoldoende capaciteit is voor controle. Versoepeling van regels onder die omstandigheden wordt eveneens afgewezen. Men is voorstander van kostendekking: burgers die vuurwapens willen hebben moeten alle kosten betalen die gepaard gaan met de vergunningverlening en de controle op de naleving.

Wapentypes
91% van deze groep vindt dat (semi)automatische wapens niet thuishoren bij burgers. Men verzet zich ook tegen vuurwapens in huis bij burgers.

Voorwaarden
Deze groep stelt hoge eisen aan toezicht en controle:
- Verplichte psychische en lichamelijke keuring.
- Strikte scheiding van wapens en munitie.
- Grondige achtergrondcheck, inclusief sociale omgeving.
- Regelmatige en onverwachte controles; minstens halfjaarlijks, soms zelfs dagelijks

Motieven
Men ziet risico's bij elke vorm van particulier wapenbezit en vindt dat burgers geen recht op een vuurwapen hebben. Men wijst t.a.v. wapenbezit dan ook af dat de individuele vrijheden zwaarder wegen dan collectieve veiligheid.

Profiel van personen die positief staan t.o.v. door de overheid toestaan van vuurwapens bij hurger in huis

Geslacht
- 80% mannen
- 20% vrouwen

(meer mannen dan bij de tegenstanders)

Opleidingsniveau
- 17% laag opgeleid
- 36% gemiddeld opgeleid
- 46% hoog opgeleid

(opleidingsniveau vergelijkbaar met die van tegenstanders)

Nielsenregio
- 13% Amsterdam, Rotterdam, Den Haag
- 28% west
- 13% noord
- 18% oost
- 23% zuid
- 4% randgemeenten

Algemene houding

Deze groep vormt een minderheid (7%) en heeft een genuanceerdere kijk op wapenbezit. Zij vinden onder voorwaarden dat burgers één vuurwapen thuis zouden mogen hebben (41% van deze groep ondersteunt dat). Binnen deze groep is er draagvlak voor het stellen van eisen aan bezit.

Vergunningverlening

Hoewel deze groep positief staat t.a.v. het door de overheid toestaan van vuurwapens in huis bij burgers, vindt deze groep ook dat dit goed gereguleerd moet worden. Men accepteert dat er controle nodig is, maar hecht minder belang aan de intensiteit ervan. Dagelijkse controles worden door deze groep vaker als overdreven gezien.

Wapentypes

Een meerderheid (58%) is tegen het hebben van (semi)automatische wapens door burgers in huis. Dit ligt beduidend lager dan bij de negatieve groep (91%). Bij deze groep is vaker steun voor het toestaan van vuurwapens voor jacht, sport of verzamel-doeleinden dan bij tegenstanders van wapenbezit.

Voorwaarden

Ook deze groep ondersteunt voorwaarden zoals:
- Psychische en lichamelijke keuring.
- Gescheiden opslag van wapens en munitie.
- Controlemaatregelen zoals registratie en onklaar maken.

Maar men is minder strikt in de gewenste frequentie van controles.

Motieven

De motivatie van deze groep is veelal geworteld in het individuele recht, sportieve of andere recreatieve belangen, Tegelijk is er ook bij deze groep bewustzijn over de risico's, waardoor men wel duidelijk belang hecht aan toezicht en voorwaarden, zij het met iets meer terughoudendheid dan bij de tegenstanders.

Bijlagen

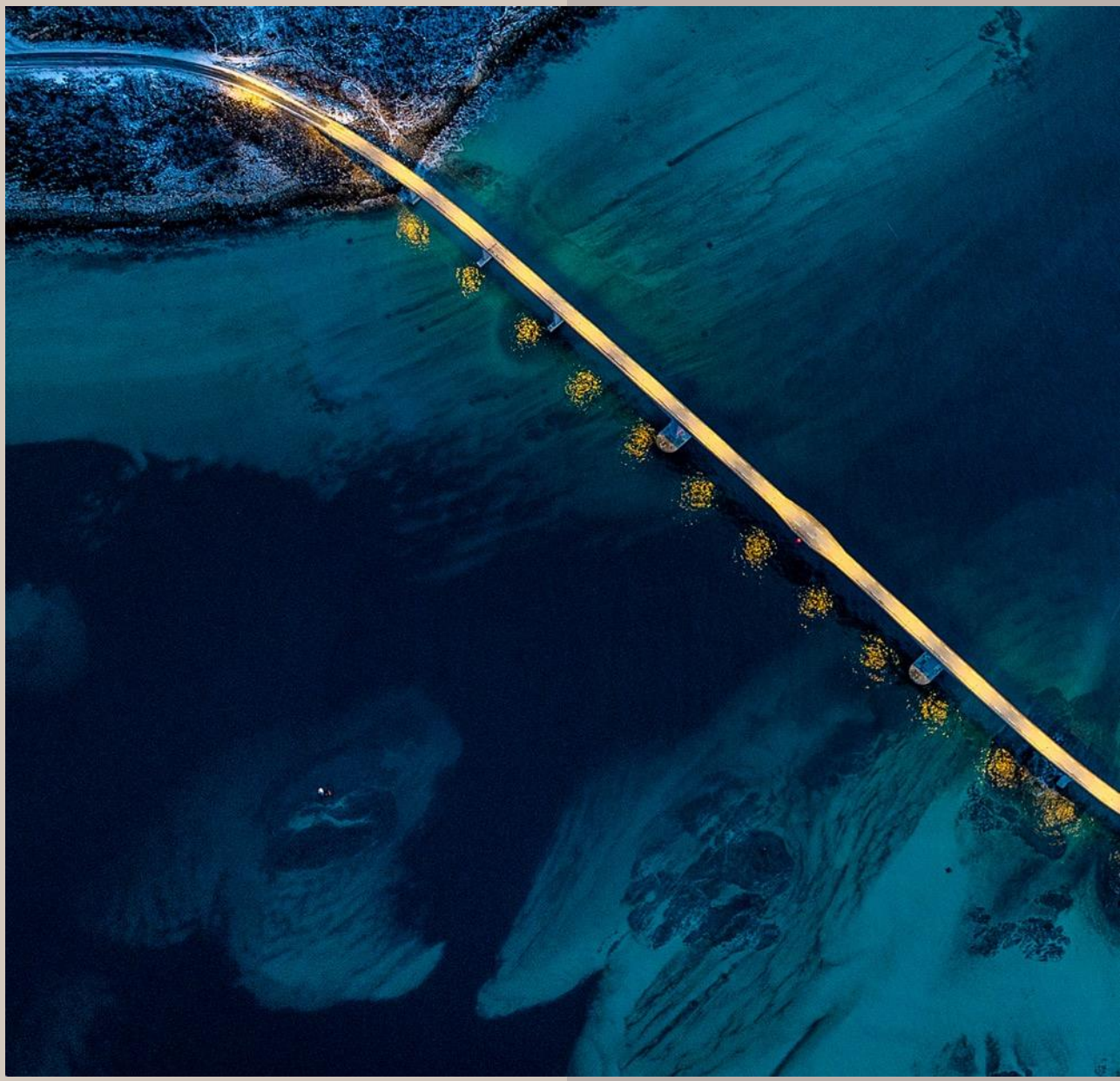

Onderzoeksverantwoording

Doelgroep

Nederlanders van 18 jaar of ouder, representatief op geslacht, leeftijd (18+), regio en opleidingsniveau.

Steekproefbron

Onze respondenten worden getrokken uit ons Nipobase-panel. Er hebben n=1.484 respondenten deelgenomen.

Veldwerk

Voor dit onderzoek is gebruikt gemaakt van een online vragenlijst (CAWI: computer assisted web interviewing). Respondenten ontvingen een e-mail met daarin verhuld informatie over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst. Het veldwerk is uitgevoerd in de periode van 21 februari t/m 2 maart 2025. Respondenten ontvingen de gebruikelijke vergoeding voor panelleden voor deelname aan dit onderzoek.

Vragenlijst

De vragenlijst is opgesteld door Verian in samenspraak met het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De inzichten verkregen vanuit de kwalitatieve verkennende voorstudie (3 focusgroepen) zijn hierin meegenomen. De gemiddelde invultijd bedroeg 10 minuten.

Overige punten

Het bestand is gewogen op leeftijd, opleiding, geslacht en regio en daarmee representatief op deze kenmerken.

Achtergrondgegevens steekproef

Geslacht

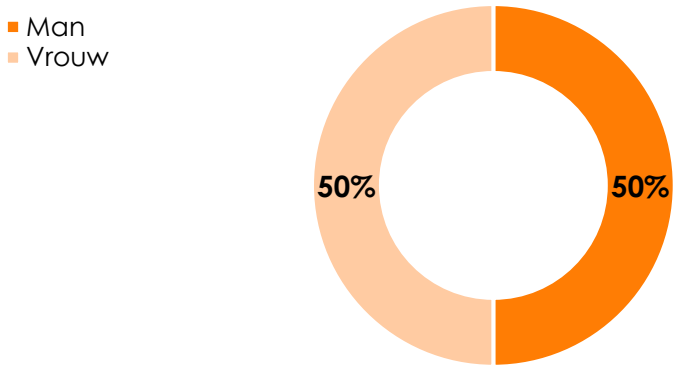

Regio

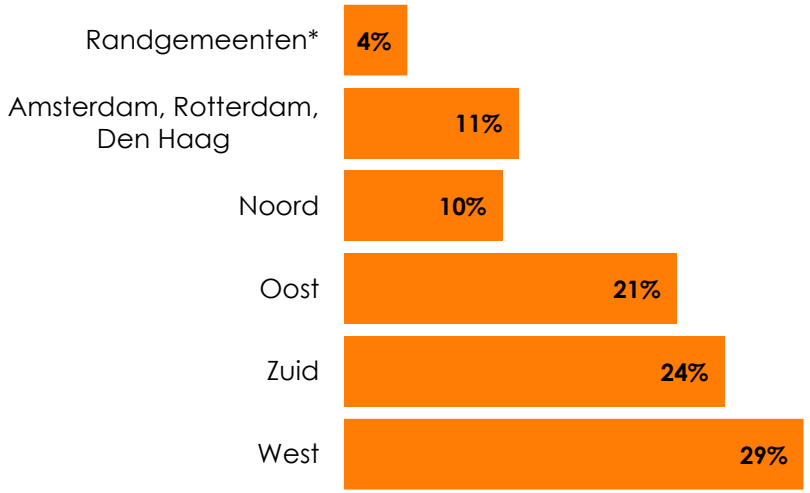

Leeftijd

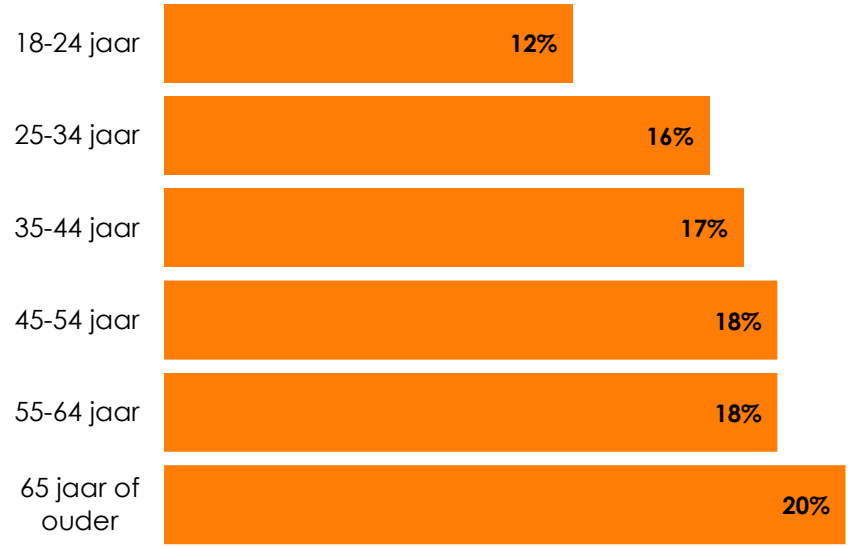

Opleiding

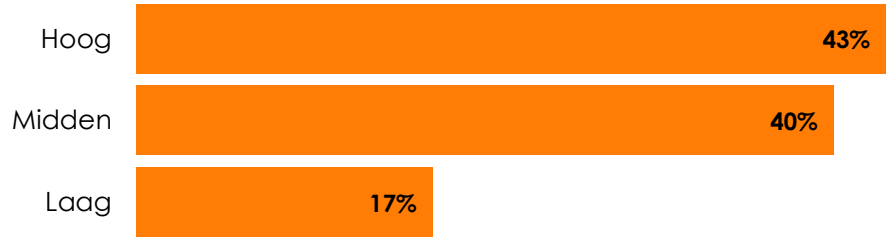

Gemeenten in de buurt van Amsterdam, Rotterdam of Den Haag: Amstelveen, Diemen, Landsmeer, Ouder-Amstel, Ridderkerk, Barendrecht, Albrandswaard, Krimpen aan den Ijssel, Capelle aan den Ijssel, Schiedam, Westland, Rijswijk, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar.

Bijlage Rapportage van het kwalitatieve vooronderzoek

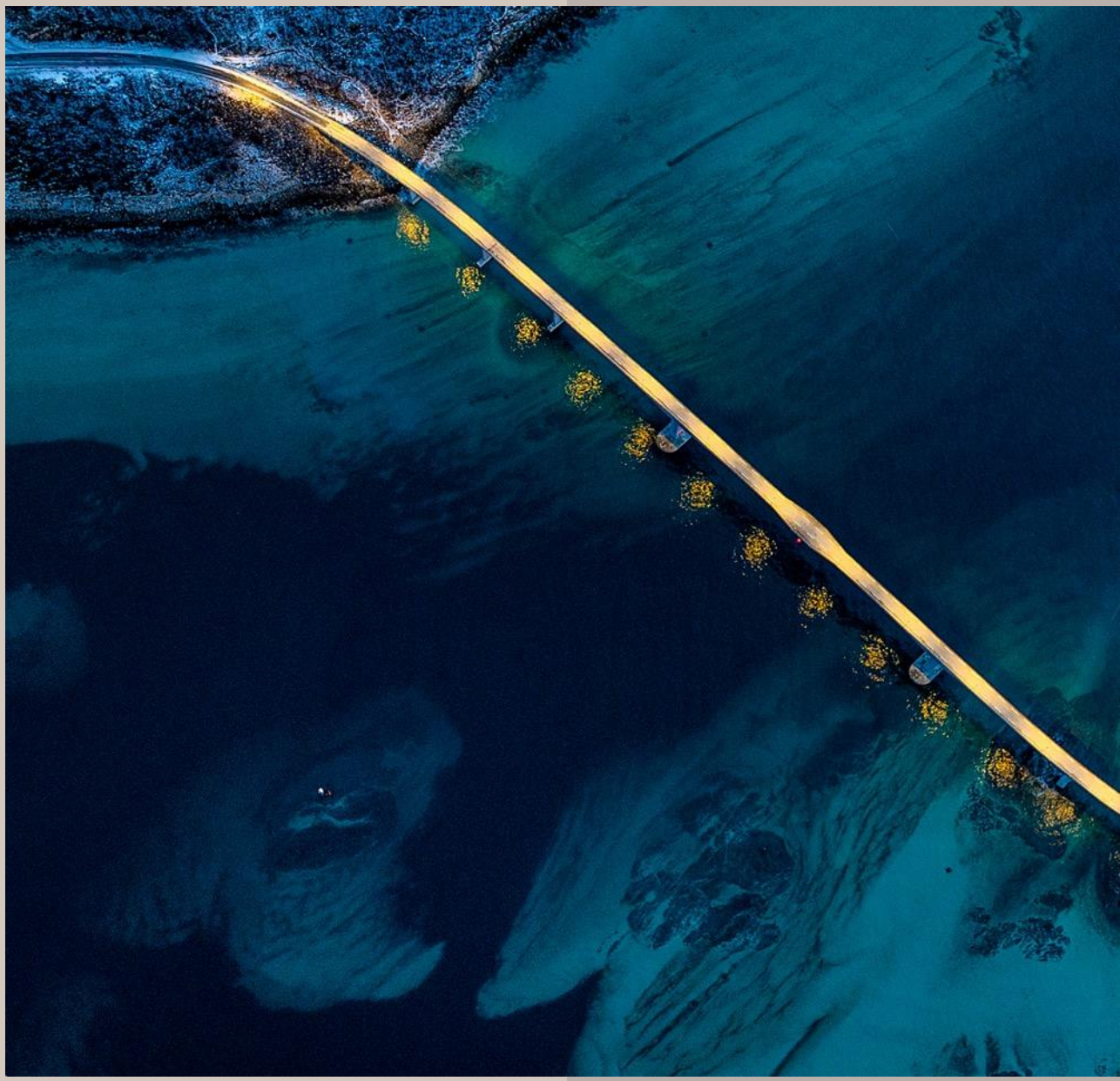

Burgerconsultatie naar het bezit en gebruik van vuurwapens door burgers voor recreatieve doeleinden

Rapportage kwalitatief onderzoek onder burgers

Projectnummer: 2024276
Amsterdam, 19 mei 2025

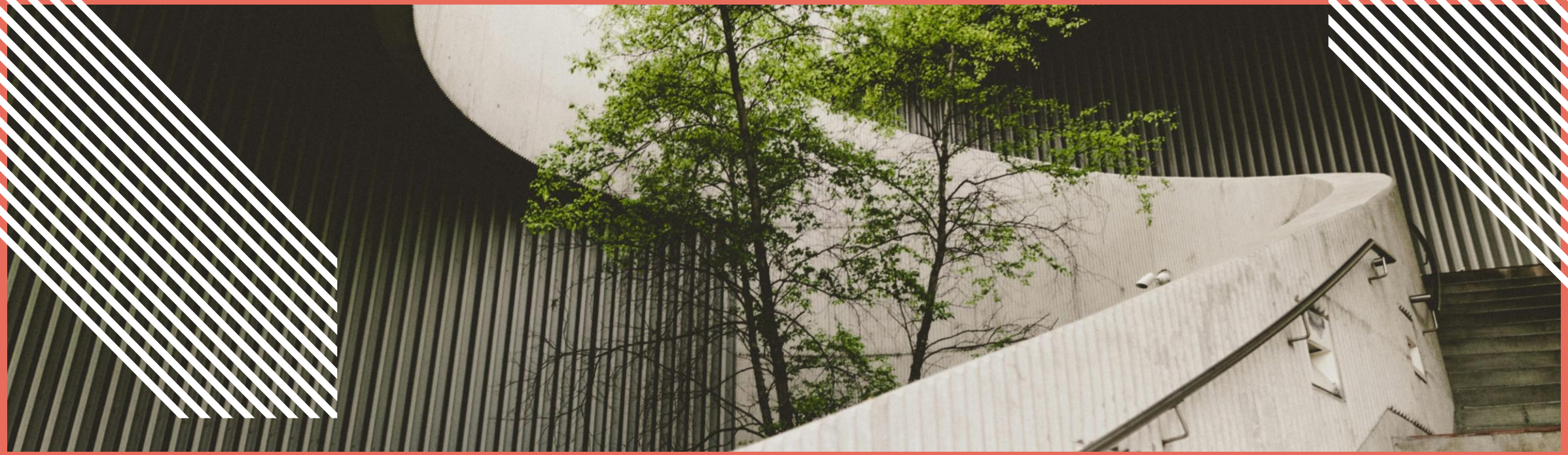

Understanding what makes people tick

Inhoudsopgave

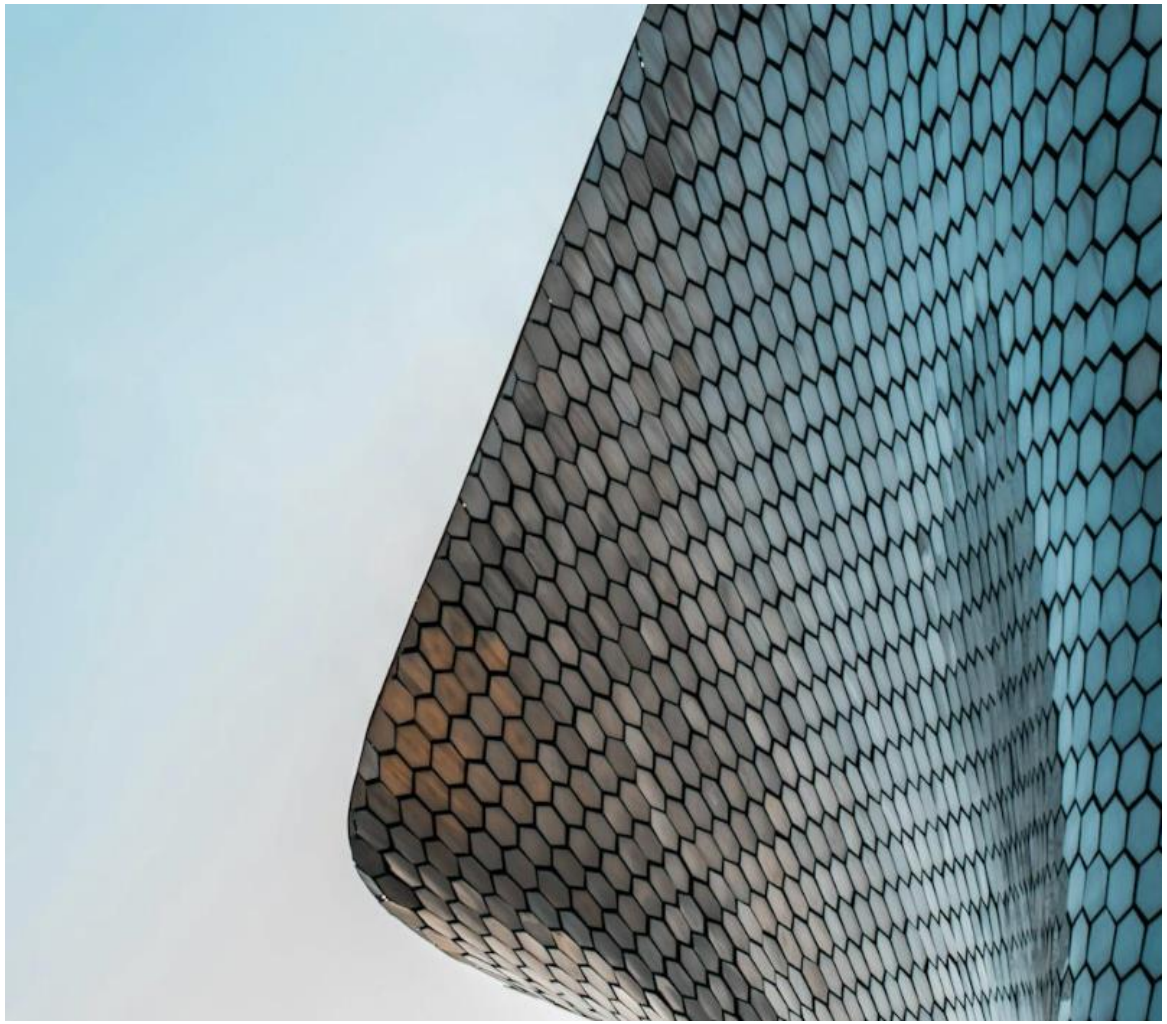

Inleiding 3

Aanleiding en onderzoeksdoelstellingen 3

Onderzoeksopzet 4

Leeswijzer 5

Conclusies en aanbevelingen 6

Samenvattende conclusies 7

Aanbevelingen 9

Resultaten 10

Context 11

Kennis 12

Houding 14

Wensen 16

Aanleiding en onderzoeksdoelstellingen

Burgerconsultatie naar het bezit en gebruik van vuurwapens door de burger voor recreatieve doeleinden

Met de Vuurwapenwet van 1919 werd het vuurwapenbezit voor burgers grotendeels verboden, met uitzonderingen via vergunningen. Nu zijn we ruim 100 jaar verder. In die tijd is de samenleving veranderd en ook de vuurwapens zijn anders dan in 1919. Mogelijk zijn ook de maatschappelijke opvattingen over vuurwapenbezit veranderd. Mede om die reden heeft de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) besloten om te onderzoeken of de huidige wet- en regelgeving herzien moet worden. Daarvoor is het van belang om het perspectief van burgers in de samenleving op legaal vuurwapenbezit op te halen.

Dit was aanleiding voor JenV om onderzoek uit te laten voeren en inzicht te krijgen in het huidige perspectief van de samenleving omtrent het bezit en gebruik van vuurwapens door burgers voor recreatieve doeleinden. MARE heeft het kwalitatieve onderzoek uitgevoerd. In deze rapportage worden de resultaten gepresenteerd.

Dit onderzoek diende ter voorbereiding op het kwantitatieve onderzoek dat door Verian is uitgevoerd.

Onderzoeksdoel:
Inzicht krijgen in de kennis, houding, opvattingen en wensen van burgers ten aanzien van het bezit en gebruik van vuurwapens door burgers voor recreatieve doeleinden.

Onderzoeksvragen

- *Kennis* | Wat is de bekendheid van burgers (met regelgeving) rondom het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden door burgers?
- *Kennis* | Welke voor-en nadelen dichten burgers toe aan het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden door andere burgers?
- *Opvattingen* | Wat zijn de opvattingen van burgers over het bezit en gebruik van vuurwapens door burgers voor recreatieve doeleinden?
- *Houding* | Verandert de perceptie van burgers wanneer zij meer informatie krijgen over het huidige stelsel voor het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden?

Onderzoeksvragen

- *Houding* | Wat is de impact van het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden door andere burgers op het veiligheidsgevoel?
- *Wensen* | Welke voorwaarde vinden burgers dat de overheid moet stellen aan het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden door burgers?
- *Wensen* | Wat voor beleidsontwikkeling/regelgeving vinden burgers belangrijk m.b.t. het bezit en gebruik van vuurwapens voor recreatieve doeleinden door andere burgers?

Onderzoeksopzet

Doelgroep

Dit onderzoek is uitgevoerd onder 15 respondenten tussen de 30 en 65 jaar oud, woonachtig in Nederland.

Verdeeld over drie online focusgroepen:

- Groep 1: Respondenten woonachtig in de Randstad
- Groep 2: Respondenten woonachtig in de noordelijke regio's van Nederland
- Groep 3: Respondenten woonachtig in de zuidelijke regio's van Nederland

Met een spreiding op:

- Leeftijd, genderidentiteit, levensfase, dagelijkse bezigheden (wel/niet werkzaam, etc.) en woonplaats (spreiding over Nederland/de regio).

De respondenten zijn geworven via een in marktonderzoek gespecialiseerd selectiebureau. Voor deelname ontvingen respondenten een passende incentive.

Veldwerk

De online focusgroepen zijn op 4 februari 2025 door twee onderzoekers van MARE uitgevoerd via Microsoft Teams. Onderzoekers van Verian hebben via de livestream meegekeken ter voorbereiding op het kwantitatieve onderzoek. Betrokkenen van het ministerie van JenV hebben eveneens de gelegenheid gekregen om mee te kijken.

Methode

- De drie focusgroepen van elk 90 minuten zijn uitgevoerd aan de hand van een semigestructureerde gespreksleidraad (zie uitleg in bullet hieronder), welke in overleg met JenV is opgesteld.
- Allereerst is een open verkenning uitgevoerd om de houding en kennis omtrent vuurwapens (en de regelgeving) bij de respondenten te achterhalen. Hierna is onderstaande tekst met de respondenten gedeeld met daarin een aantal criteria om een beeld te schetsen van het huidige beleid. Het doel was niet om deze tekst te toetsen bij de respondenten, maar vanuit de hypothese dat het kennisniveau laag zou zijn, is informatie over een aantal criteria gedeeld om vandaaruit in de groep verder te praten over de wensen en meningen van respondenten t.a.v. de voorwaarden en regels omtrent vuurwapens bij burgers. Vervolgens heeft dit gesprek in de groep plaatsgevonden. Afsluitend is de respondenten gevraagd naar relevante maatschappelijke ontwikkelingen.

Gedeelde tekst

- De persoon moet 18 jaar of ouder zijn en geen strafblad hebben.
- De persoon moet een verklaring ondertekenen waarin de persoon zelf aangeeft dat de persoon geen gevaar vormt voor de openbare orde of veiligheid. Deze verklaring moet ook ondertekend worden door drie personen uit de omgeving, zoals een familielid, werkgever, e.d.
- De persoon moet thuis een kluis hebben waar de vuurwapens en de munitie worden bewaard.
- Bij de aanvraag moet de persoon naar het politiebureau en zich daar legitimeren. Ook vindt er een gesprek plaats over de aanvraag.

Verder gelden de volgende specifieke criteria:

- Bij schietsport en verzamelen moet de persoon aantonen lid te zijn van een schietsport- of verzamelvereniging.
- Een schietsporter mag maximaal vijf vuurwapens hebben.
- Bij een verzamelaar is er geen maximum in het aantal vuurwapens en zijn alle oude en ook vrijwel alle moderne werkende vuurwapens toegestaan.
- Bij jacht moet de persoon aantonen dat de persoon een jachtdiploma heeft en toestemming heeft om in een gebied te mogen jagen. Bij jacht zijn maximaal zes vuurwapens toegestaan en alleen vuurwapens die bedoeld zijn om dieren te doden.

Leeswijzer

Interpretatie onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd door middel van een kwalitatieve onderzoeksmethode (focusgroepen). Dit type onderzoek is verdiepend, verkennend en inventariserend van aard. Kwalitatief onderzoek biedt de gelegenheid om door te vragen op antwoorden waardoor een scherper beeld ontstaat over de kennis, de houding en de wensen van de doelgroep. Uitkomsten van dergelijk onderzoek moeten dan ook in de eerste plaats worden gezien als indicatief en hypothesevormend en niet als (cijfermatig bewezen) feiten.

In deze rapportage staat het perspectief van de burgers, die deel hebben genomen aan dit onderzoek (hierna te noemen: respondenten) centraal.

Indeling rapport

In dit rapport worden eerst de belangrijkste conclusies en aanbevelingen gepresenteerd.
Daarna wordt ingegaan op relevante context, waarna achtereenvolgend de resultaten van de kennis, en de houding en de wensen van respondenten uiteen worden gezet.

Conclusies & aanbevelingen

Samenvattende conclusies (1/2)

Op deze slides worden de belangrijkste conclusies van het verkennende kwalitatieve onderzoek weergegeven.

Beperkte kennis over vuurwapenwetvergunningen

Desgevraagd weet men wel dat burgers een vuurwapenvergunning kunnen krijgen voor recreatief gebruik. Maar het is een onderwerp dat vaak ver van mensen afstaat, waardoor men er niet echt bewust van is (onbewuste kennis). Voor een paar is het nieuwe informatie.

- Spontaan is er vooral de associatie met schietsportverenigingen, en in mindere mate de jacht. Het verzamelen van vuurwapens komt niet spontaan naar voren.
- Respondenten weten niet goed hoe de wet- en regelgeving voor de vuurwapenvergunningen eruit ziet, de kennis hierover is zeer laag en men is zich hier ook bewust van. Maar respondenten gaan ervan uit dat het wel goed geregeld is.

Deel respondenten vindt vuurwapenvergunningen acceptabel, mits onder strenge voorwaarden

Een deel van de respondenten is tegen het bezit en recreatief gebruik van vuurwapens door burgers en een deel vindt dat het wel moet kunnen mits de regels en handhaving streng genoeg zijn en er strikte voorwaarden gesteld worden (zie volgende slide). Voor deze laatste groep is de mogelijkheid om een hobby (schietsport) uit te mogen oefenen, een belangrijk argument. Voor jagen op dieren is minder begrip bij de respondenten, waarbij de respondenten de aanname doen dat niet elke jager even nauwkeurig zal zijn.

- Als men enige informatie krijgt over de huidige wet- en regelgeving ontstaat er discussie over de voorwaarden en geven de respondenten aan welke voorwaarden voor hen van belang zijn. De respondenten reageren verbaasd op een aantal genoemde criteria, waaronder dat het vuurwapen thuis bewaard wordt, het aantal vuurwapens dat verzameld mag worden en dat een zelfverklaring (met referenten) volstaat. Het roept naast bezorgdheid en boosheid, ook veel vragen op.
  - Respondenten wordt gevraagd hun mening te geven over een onderwerp waar ze veelal onbekend mee zijn, dat ver van hen afstaat en lastig te overzien is, maar waar de omvang van de risico's voor de samenleving wel degelijk wordt onderkend door respondenten. Dit resulteert bij sommige respondenten in het stellen van (veel) vragen. De gespreksleider beantwoordt deze vragen niet, maar spoort de respondenten aan om hierop zelf hun mening te geven.
- Doordat respondenten er met elkaar over praten, er vragen worden gesteld, zorgen worden geuit en argumenten worden gegeven waar ze zelf nog niet aan hadden gedacht, wordt er iets wakker gemaakt. Hierdoor worden sommige respondenten (nog) meer bewust van de risico's en ontstaat bij vrijwel alle respondenten de overtuiging om strenge eisen en voorwaarden te stellen.

Samenvattende conclusies (2/2)

Op deze slides worden de belangrijkste conclusies van het verkennende kwalitatieve onderzoek weergegeven.

Wet- en regelgeving moet streng zijn

De respondenten geven in het gesprek een aantal criteria aan die zij belangrijk vinden. Strenge regelgeving wordt passend gevonden bij verlening van een vuurwapenvergunning aan burgers, omdat er risico's aan zitten voor de veiligheid van de samenleving.

- Voorwaarden die respondenten belangrijk vinden: minder vuurwapens per persoon, bij voorkeur niet thuis bewaren (indien wel: dan in een kluis en controle door politie), leeftijd omhoog van 18 naar 21 jaar, een diploma (zoals bij jacht) en een psychologische check door een professional bij de aanvraag en regelmatig hertoetsen.
- Bij de wet- en regelgeving moet volgens een deel van de respondenten rekening gehouden worden met verschillende maatschappelijke ontwikkelingen die impact hebben op de haalbaarheid/uitvoerbaarheid en handhaving van de regels.
    - Door de toenemende druk op de zorg en de beperkte capaciteit bij de politie maken respondenten zich enige zorgen over de uitvoerbaarheid van de noodzakelijke psychologische test en de huisbezoeken. Ook rijst de vraag of de beperkte capaciteit van de zorg en de politie wel op dit soort activiteiten ingezet moet worden.

Aanbevelingen

Op basis van dit verkennende kwalitatieve onderzoek worden de volgende aanbevelingen gedaan voor het kwantitatieve vervolgonderzoek.

Huidige wet- en regelgeving

Aangezien het kennisniveau over de huidige wet- en regelgeving voor vuurwapenvergunning (zeer) laag is moeten respondenten in het kwantitatieve onderzoek – na een eerste verkenning – op hoofdlijnen hierover geïnformeerd worden. Respondenten hebben deze kaders nodig om vandaaruit hun mening te kunnen geven over het principe of vanuit de overheid de mogelijkheid zou moeten worden gegeven aan burgers om (via vergunning) thuis vuurwapens te mogen hebben en deze te mogen gebruiken voor bepaalde recreatieve doeleinden en om hun mening te geven over de voorwaarden die hieraan gesteld moeten worden.

Hierbij kan dezelfde flow als in het kwalitatieve onderzoek aangehouden worden: kennis en houding over vuurwapenbezit, verschillende varianten en thuis bewaren van vuurwapens. Informatie delen en vervolgens houding en wensen ten aanzien van de vuurwapenvergunning.

Vergunning in geheel staat der discussie

In het kwantitatieve vervolgonderzoek dient duidelijk te worden benoemd dat de wet in zijn geheel ter discussie staat. In de focusgroepen is dit ook benoemd in de inleiding. Op deze manier wordt aan de respondenten, die tegen de vuurwapenvergunning voor burgers zijn, meer ruimte gegeven om hun mening te delen. En hierdoor wordt voorkomen dat respondenten – vanwege de aanname dat de vergunningen zullen blijven – de indruk krijgen dat ze alleen mogen meedenken over de voorwaarden waaronder vergunningen wél acceptabel zijn.

Stellingen

Respondenten formuleren verschillende voorwaarden voor het verlenen van een vuurwapenvergunning, zoals een psychologische test door een professional en een huisbezoek door de politie om de wijze van bewaren te controleren. Tegelijkertijd verwacht men dat hier onvoldoende capaciteit voor is.

Het is interessant om dit – eventueel in de vorm van stellingen – in de kwantitatieve fase verder te onderzoeken. Moet de capaciteit van de zorg en politie worden ingezet op de eerder genoemde taken? En wat doet het met de houding van de respondenten als wordt voorgelegd dat hier mogelijk inderdaad geen capaciteit voor is.

Resultaten

Context

Om de onderzoeksbevindingen in de juiste context te plaatsen, is een korte toelichting op de respondenten nuttig.

Verloop van de focusgroepen

Binnen de drie focusgroepen waren er respondenten met verschillende meningen over vuurwapenbezit onder burgers. In twee groepen waren er meer tegengestelde meningen dan in de andere groep. Op basis daarvan werden vruchtbare discussies gevoerd. Aan de respondenten die van mening waren dat burgers geen vuurwapens mogen hebben, is gevraagd om ook hun mening te geven over de voorwaarden voor het wel mogen hebben van een vuurwapenvergunning.
De discussies in de groepen leidden tot grotendeels gedeelde standpunten over de benodigde voorwaarden. Bovenal verliepen de discussies rustig en constructief, waarbij iedereen ruimte had om aan het woord te komen en de mening te onderbouwen.

Betrokkenheid bij het onderwerp

De respondenten in de focusgroepen beschikken zelf niet over een vergunning voor een vuurwapen en hebben sportschieten, jagen of het verzamelen van vuurwapens dan ook niet als hobby (daar zijn ze op geselecteerd). Een enkeling is wel eens bij een schietsportvereniging geweest, heeft een kennis met een vuurwapen of die in het verleden vuurwapens verzameld heeft of een gezinslid op de wachtlijst bij een schietsportvereniging.

Beperkte invloed van de media

Tijdens de eerste open verkenning van het onderwerp verwezen slechts een paar respondenten naar (recente) incidenten door burgers met een legaal vuurwapen. Alphen aan den Rijn is twee keer benoemd en daarnaast Weiteveen een enkele keer. Vlak voor de eerste focusgroep kwamen de eerste nieuwsberichten naar buiten over het schietincident in Zweden, waar geen van de respondenten naar gerefereerd heeft. De invloed van de verschillende incidenten met vuurwapens door vergunninghouders was zeer beperkt tijdens de focusgroepen.

Kennis

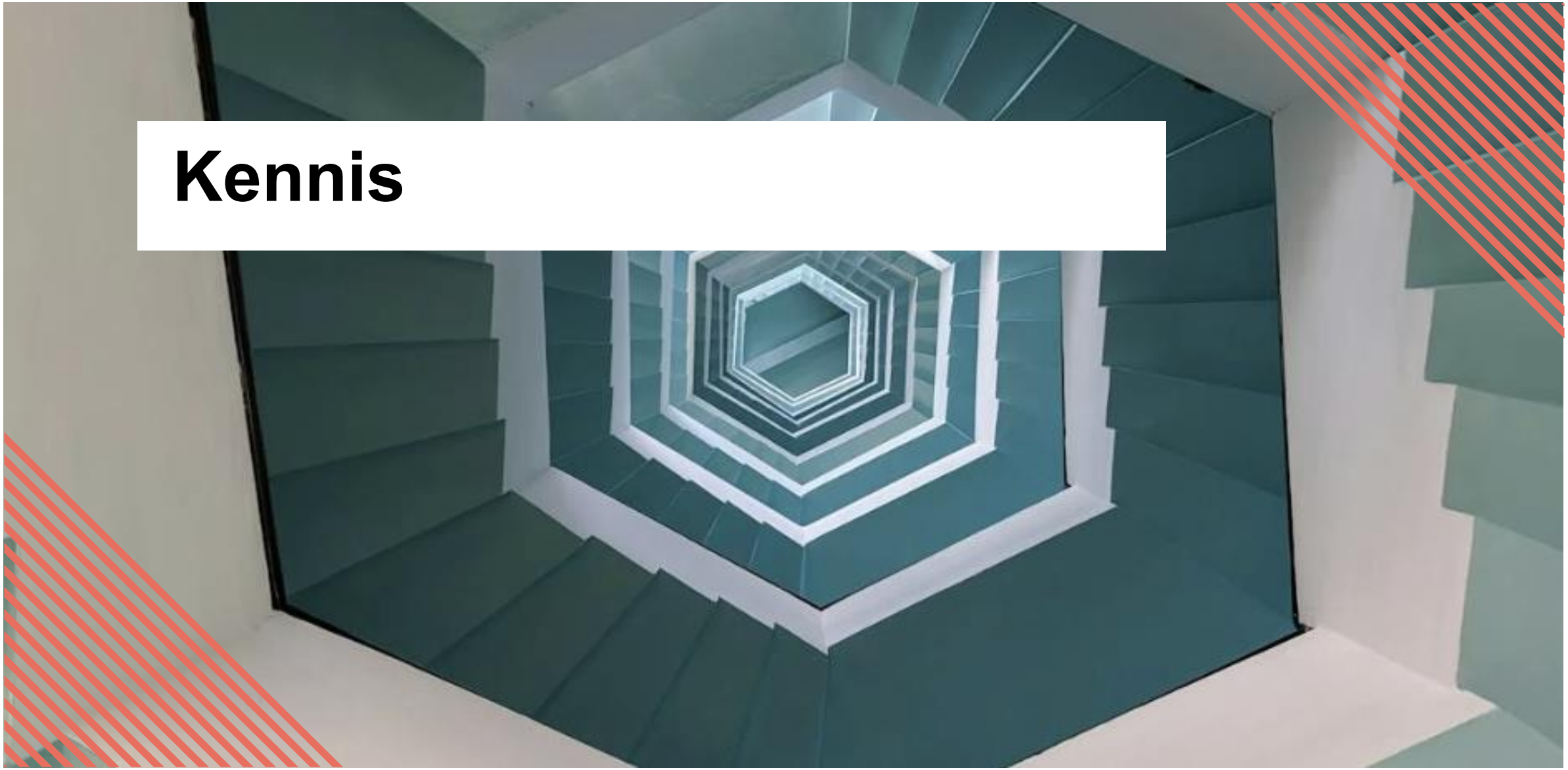

Kennis

Voor sommige respondenten is het nieuwe informatie dat burgers een vuurwapenvergunning kunnen krijgen. Toch kunnen de meesten zich hier wel iets bij voorstellen en verwijzen vaak naar schietsportverenigingen, of in een paar gevallen naar jagen.

Beperkte kennis en wisselende verwachtingen rond vuurwapenvergunningen in Nederland

- Het kennisniveau over vuurwapenvergunningen bij respondenten verschilt. Sommigen kennen iemand die lid is van een schietsportvereniging of hiervoor op de wachtlijst staat. Toch is er ook een deel verrast dat het in Nederland mogelijk is om als burger een vuurwapenvergunning te krijgen.
- Bij recreatieve doeleinden denkt men vooral aan schietsportverenigingen. Jacht wordt ook als een mogelijkheid gezien, er wordt spontaan gedacht aan de Koning of mensen die dieren schieten om ze te eten. Het verzamelen van vuurwapens wordt niet spontaan genoemd als recreatief doeleind, het is minder bekend dat dit gebeurt in Nederland. Als ernaar gevraagd wordt gaat men ervan uit dat het historische vuurwapens betreft, die onklaar gemaakt zijn en dat verzamelaars geen munitie in huis mogen hebben.
- Over het algemeen is men niet op de hoogte van de huidige wet- en regelgeving, en diegenen die enige kennis hebben weten niet zeker of het klopt. Daarnaast worden er (voorzichtig) aannames gedaan over de regels.
  - Bijvoorbeeld dat vuurwapens niet thuis bewaard mogen worden (alleen op de vereniging) en dat een VOG verplicht is. Verder is de verwachting dat de regels streng zijn en ook streng gehandhaafd worden.
  - De verwachting is dat een persoon minimaal 18 jaar oud moet zijn om aanspraak te kunnen maken op een vuurwapenvergunning. Sommigen denken dat de ondergrens 21 jaar is. Er wordt in ieder geval aangenomen dat enige mate van volwassenheid van belang is om verstandig met een vuurwapen om te kunnen gaan.

“Ja wist ik wel, heb wel eens met iemand gesproken die bij en schietvereniging zit.”

“Nederland is zo streng, ben verbaasd dat het mag”.

“Ik weet dat je in België en Duitsland een vergunning voor een wapen kunt krijgt, maar dat wist ik niet van Nederland”.

“Je mag niet zomaar bij een schietvereniging, daar is een screening voor. Zelfde als bij een kinderdagverblijf.”

Houding

Houding (1/2)

De gedeelde informatie over criteria zorgt voor discussie over de voorwaarden voor een wapenvergunning. Deze discussie zorgt daarnaast voor meer bewustzijn van risico's en beïnvloedt de houding over de benodigde voorwaarden.

Discussie over criteria zorgt voor bewustzijn en beïnvloedt de houding ten aanzien van gewenste voorwaarden

- Een deel van de respondenten vindt het verlenen van vuurwapenvergunningen aan burgers acceptabel. Hierbij wordt de mogelijkheid om een hobby te kunnen beoefenen, als argument genoemd. Deze acceptatie berust wel op de aanname dat er strenge regels zijn die ook worden gehandhaafd. De respondenten reageren verbaasd op een aantal criteria, waaronder dat het vuurwapen thuis bewaard wordt, het aantal vuurwapens dat verzameld mag worden en dat een zelfverklaring (met referenten) volstaat. Zij geven aan dat hun gevoel van veiligheid is afgenomen. Deze respondenten blijven wel voorstander van de mogelijkheid om voor een hobby vuurwapens toe te staan, maar alleen als strenge voorwaarden worden gesteld. Een enkeling heeft vertrouwen in de huidige aanpak, omdat het volgens de respondent al jarenlang goed is gegaan.
- Een ander deel van de respondenten vindt het verlenen van vuurwapenvergunningen aan burgers niet acceptabel. Ze vragen zich hardop af waarom het überhaupt nodig is om een vuurwapen te bezitten en vinden dat het niet past in de hedendaagse samenleving. Sommigen hebben vooral weinig vertrouwen in de regulering en de handhaving en of de screening wel grondig genoeg is. Anderzijds ook door gebrek aan vertrouwen in de persoon zelf, waarbij de emotionele stabiliteit door omstandigheden ineens kan veranderen. Of ongerustheid dat bij inbraak het wapen in verkeerde handen terecht kan komen. Ook deze respondenten schrikken van een aantal van de gedeelde criteria uit de huidige wet- en regelgeving. Een enkeling ervaart ook boosheid over het gepercipieerde gemak waarmee burgers een vuurwapen kunnen bezitten.

"Als het voor de hobby is, is het oké. Maar als het in verkeerde handen komt is het wel een probleem".

"Dat je eigenlijk gewoon zo maar een wapen kan hebben, vind ik eigenlijk echt heel slecht".

"Wapens horen niet thuis bij een hobbyist."

Houding (2/2)

De gedeelde informatie over criteria zorgt voor discussie over de voorwaarden voor een wapenvergunning. Deze discussie zorgt daarnaast voor meer bewustzijn van risico's en beïnvloedt de houding over de benodigde voorwaarden.

- Bij de respondenten die het verlenen van vuurwapenvergunningen aan burgers acceptabel vindt, verschilt de houding per doeleind. Schietsportverenigingen worden, voor een deel van de respondenten gezien als een sociale activiteit waar begrip voor getoond wordt. Voor verzamelaars is ook begrip bij een deel van deze respondenten, maar bij vrijwel alle respondenten is er verbazing dat zij ongelimiteerd vuurwapens mogen verzamelen en dat de wapens niet onklaar hoeven te worden gemaakt. Voor jagen heeft een deel weinig begrip. Sommigen erkennen dat het eten van 'wild' moet kunnen bestaan. Anderen maken zich zorgen dat hobbyjagers niet geregistreerd worden en misschien minder verantwoordelijkheid voelen om de veiligheid van de omgeving te waarborgen.

"Het moet wel kunnen bestaan, dat burgers een vergunning krijgen."

"Ieder zijn smaak (qua hobby's), maar wel binnen bepaalde grenzen graag."

"Wapens horen niet thuis bij een hobbyist."

Wensen

Wensen (1/2)

Om het veiligheidsgevoel te vergroten hebben respondenten een aantal wensen ten aanzien van de voorwaarden die gesteld worden aan vergunninghouders.

Wensen om de risico's te minimaliseren en het veiligheidsgevoel te vergroten

- Spontaan gaan vrijwel alle respondenten er vanuit dat vuurwapens niet thuis gehouden mogen worden. Enerzijds omdat men het idee heeft dat het vuurwapen thuis eerder gestolen kan worden en op die manier in de verkeerde handen terechtkomt. Anderzijds moet een vergunninghouder tegen zichzelf beschermd worden en ook anderen in de omgeving. Er is angst dat een persoon door psychische problemen het vuurwapen op een verkeerde manier gebruikt. Of dat een kind het vuurwapen vindt, met alle gevolgen van dien.
  - Vanuit deze gedachte komt de wens naar voren dat het vuurwapen alleen op schietverenigingen bewaard mag worden. Men verwacht dat de beveiliging daar dusdanig goed is geregeld dat het niet gestolen kan worden. Hoewel het andere geluid is dat ook een schietsportvereniging niet 100% veilig is, en dat veel vuurwapens op één plek bewaren juist een risico vormt.
  - Mocht het vuurwapen toch thuis bewaard worden, dan moet de politie volgens respondenten jaarlijkse thuis een check doen om te controleren of het wapen daadwerkelijk in een kluis bewaard wordt, apart van de munitie. Hoewel men verwacht dat de politie niet voldoende capaciteit heeft om dit uit te voeren.
- Verder vindt men dat burgers minder vuurwapens mogen houden. Er wordt praktisch gedacht over de leden van een schietsportvereniging en de jagers: één of twee vuurwapens zouden genoeg moeten zijn. Verzamelaars mogen daarentegen wel (meer) vuurwapens houden, maar daar moet wel een maximaal aantal aan verbonden worden. Een andere belangrijke voorwaarde is dat deze vuurwapens onklaar gemaakt zijn.
- Leeftijd speelt ook een rol in het gevoel van veiligheid. Vanuit de veronderstelling dat een persoon van 18 jaar nog niet volwassen genoeg is om verstandige beslissingen te maken omtrent vuurwapens is de wens om deze te verhogen naar 21 jaar.

"Ik ben verbaasd dat het vuurwapen thuisgehouden mag worden en het aantal verbaasd me ook."

"Wie controleert of mensen die wapens echt in die kluis doen."

"Leeftijd omhoog naar 21, ik werk met jongeren en die bedreigen elkaar soms, het feit dat zij aan een wapen zouden kunnen komen maakt dat ik mij onveiliger voel."

Wensen (2/2)

Om het veiligheidsgevoel te vergroten hebben respondenten een aantal wensen ten aanzien van de voorwaarden die gesteld worden aan vergunninghouders.

Wensen om de risico's te minimaliseren en het veiligheidsgevoel te vergroten (vervolg)

- De huidige verklaring (waarin de persoon zelf aangeeft geen gevaar te vormen voor de openbare orde of veiligheid, en de referenten ook) is volgens respondenten eenvoudig te vervalsen en volstaat niet. Hierdoor ontstaat de voorwaarde van een psychische controle uitgevoerd door een professional, bij de aanvraag en regelmatig hertoetsen. De wens is om vooraf te onderzoeken of gebeurtenissen uit het verleden aanleiding geven tot twijfels. Een enkeling verwacht hierbij dat het medisch dossier doorgenomen wordt, of dat ook de browsergeschiedenis gecontroleerd mag worden. Vervolgens is het voor hen van belang om bij een verlenging van de vergunning de mentale gesteldheid van iemand opnieuw te controleren op emotionele stabiliteit.
  - Tegelijkertijd ligt deze voorwaarde gevoelig. De zorg staat volgens respondenten al onder druk en wordt hiermee nog meer belast. Maar het is wel belangrijk dat er een controle/test plaatsvindt. Dit is de afweging die respondenten maken en vormt een dilemma.
  - Een enkeling vindt dat de schietsportvereniging ook een signalerende functie zou moeten krijgen, zodat zij vroegtijdig kunnen signaleren of een persoon een mogelijk bedreiging voor de samenleving kan vormen.
- Net als een verplicht jachtdiploma, vinden sommige respondenten dat een diploma (over omgaan en bewaren) ook voor verzamelen en schietsport verplicht moet worden. Men gaat er vanuit dat dit bij schietsportverenigingen nu al goed zit.
- Door een gebrek aan kennis is het lastig voor respondenten om een mening te vormen over de verschillende typen vuurwapens (voor welk typen vuurwapen burgers wel en geen vergunning moeten kunnen krijgen) en welke invloed dit heeft op hun veiligheidsgevoel. Een enkeling weet dat een niet-automatisch vuurwapen minder gevaarlijk is dan een automatisch vuurwapen. Niemand komt spontaan op semiautomatische vuurwapens.
- Tot slot pleit een deel van de respondenten tegen dierenleed. Zij uiten de wens dat er geen vergunningen worden verleend aan recreatieve jagers. Men is in de veronderstelling dat er twee groepen jagers zijn: professionals en hobbyisten.

"Vanuit een professional, een psycholoog, vragen laten stellen, die kan er doorheen prikken."

"Alleen als het echt nodig is om dieren af te schieten, maar laat het dan door een professional doen."

"Een vispas, maar dan voor wapens, registratie is belangrijk, dan kan je bijhouden waar iemand het vandaan haalt."

Maatschappelijke ontwikkelingen

Sommige maatschappelijke ontwikkelingen kunnen, vanuit het perspectief van de respondenten, ervoor zorgen dat vuurwapens een grotere impact op de veiligheid van de samenleving hebben als er geen rekening mee wordt gehouden.

Mentale problemen en tekort aan personeel zijn maatschappelijke ontwikkelingen die zorgen baren

- Een deel van de respondenten maakt zich zorgen dat de druk op de GGZ leidt tot een toename van verwarde mensen die zorg nodig hebben, maar die niet krijgen. Deze mensen kunnen mogelijk een risico op de veiligheid van de samenleving vormen, als zij over een vuurwapenvergunning beschikken. In combinatie met de indruk die de respondenten hebben gekregen van de huidige wet- en regelgeving is er weinig vertrouwen dat dit op tijd gesignaleerd wordt.
- In het verlengde hiervan wordt de individualisme gezien als een risico op de veiligheid. Het leidt tot een grotere kans op eenzaamheid en problemen met de mentale gezondheid, vooral onder jongeren. Ook hier geldt het vermoeden dat het tekort aan personeel in de zorgsector ervoor zorgt dat deze jongeren niet (tijdig) opgemerkt wordt (ook niet door de omgeving) en mogelijk een bedreiging voor zichzelf of voor de samenleving kunnen zijn als ze toegang hebben tot vuurwapens.

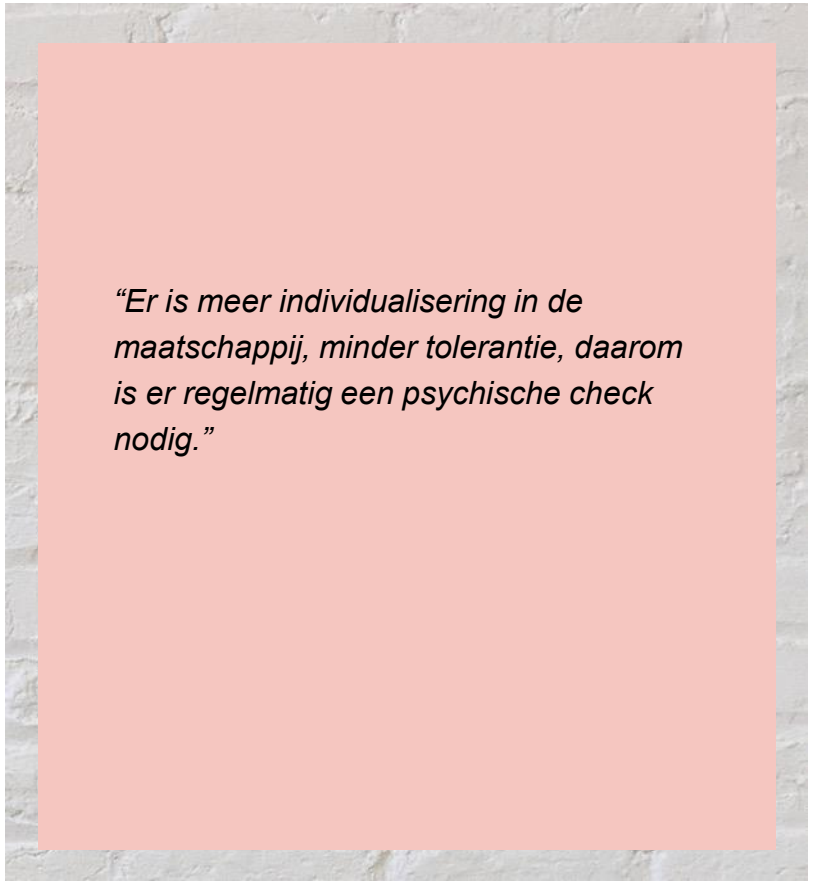

Transformatorweg 74
1014 AK Amsterdam
T +31 (0)20 670 50 20
info@mare.amsterdam
www.mare.amsterdam

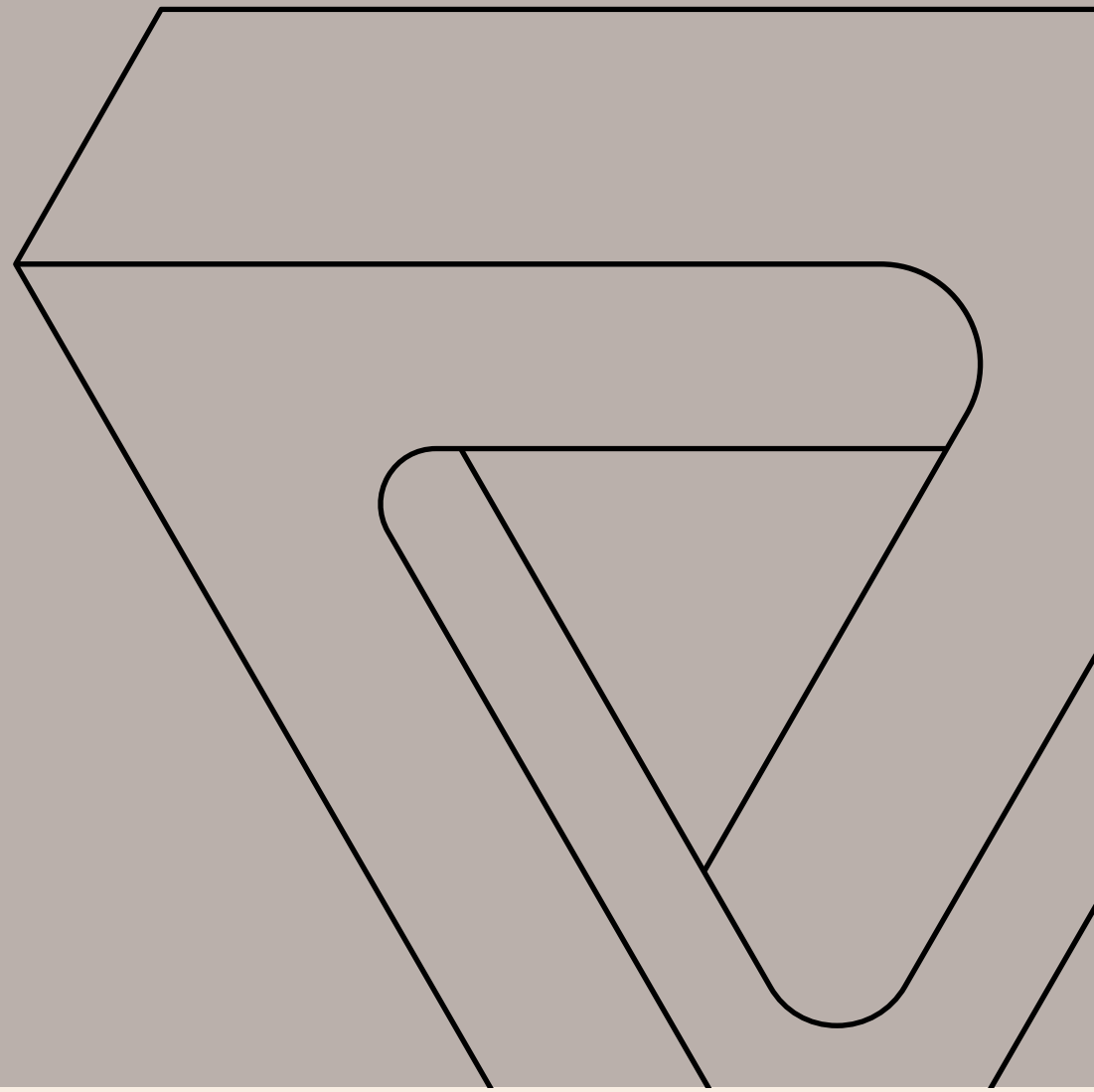

© 2023 Verian Group. All rights reserved. Please see www.veriangroup.com for further details.